

GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
SA MIŠLJENJEM NEZAVISNOG REVIZORA

ZA GODINU KOJA ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2018. GODINE

KJP Centar Skenderija d.o.o.
Sarajevo

SADRŽAJ

	Stranica
Izveštaj Uprave	2
Odgovornosti za finansijske izvještaje	3
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	4
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti.....	7
Izveštaj o finansijskom položaju	8
Izveštaj o promjenama na kapitalu	9
Izveštaj o novčanom toku	10
Bilješke uz finansijske izvještaje.....	11 – 45

IZVJEŠTAJ UPRAVE

Uprava predstavlja svoj izvještaj i revidirane finansijske izvještaje skupa sa mišljenjem nezavisnog revizora za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine, u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 1, Prezentacija finansijskih izvještaja s ciljem boljeg razumjevanja prezentiranih finansijskih izvještaja. U 2018. godini Društvom je upravljao g. Amer Kapo, Poslovna adresa Društva je u ulici Terezije bb u Sarajevu. Društvo nema registriranih poslovnih jedinica.

U tekućoj godini Društvo je zabilježilo pad prihoda od prodaje u iznosu od 3%. Ukupni poslovni rashodi manji su u tekućoj godini za 2%, od čega je najznačajniji pad troškova usluga (40%). U tekućoj godini troškovi plaća i naknada veći su za 4%. Društvo je u tekućoj godini iskazalo dobit u iznosu od BAM 19 hiljada.

Ukupna zaduženost prema dobavljačima, radnicima i državnim organima je smanjena u tekućoj godina za BAM 303 hiljade ili za 13%, od čega su se obaveze prema dobavljačima povećale za 5%, a obaveze prema radnicima i državi su se smanjile za 21%. Potraživanja za prodaju su u tekućem periodu povećane za BAM 384 hiljade ili za 22%.

Osnovni rizici poslovanja su povezani sa općom privrednom situacijom u Bosni i Hercegovini, i rizicima koji su povezani sa problemima u naplati potraživanja za pružene usluge. Uprava pokušava buduće rizike minimizirati kroz unapređenje politika kreditnog monitoringa kupaca i poslovanja samo sa onim trećim stranama koje mogu izmirivati obaveze u periodu dospjeća. Nadalje značajan rizik za budućnost održivog poslovanja predstavljaju potencijalne obaveze iz sudskih sporova koje Društvo ima sa radnicima i dobavljačima, kao i dugovi za poreze i doprinose.

Društvo je dana 29. maja 2018. godine potpisalo Sporazum o plaćanju dužnih javnih prihoda u ratama sa Poreznom Upravom FBiH. Društvu je odobreno plaćanje dužnih javnih prihoda u 60 (šezdeset) rata odnosno do 20. maja 2023. godine. Ukupan dug Društva po odobrenom sporazumu iznosi BAM 2.255.854, a sastoji se od duga po osnovu: doprinosa iz i na plaću, poreza na dohodak, opće vodne naknade i dr. u iznosu od BAM 1.329.761; troškova prinudne naplate u iznosu od BAM 84.769; kamata do prve rate u sporazumu u iznosu od BAM 565.995; kamata po sporazumu u iznosu od BAM 275.420.

Broj uposlenih tokom godine bio je 105 i nešto je manji u odnosu na prethodnu godinu (2017.: 108). Društva nema posebne politike zapošljavanja.

Društvo upravlja javnim nekretninama i zemljištem, a Uprava vjeruje da je nadoknadiiva vrijednost nekretnina veća od iskazane vrijednosti u knjigama Društva. Uprava nije mjenjala politike iskazivanja nekretnina u finansijskim izvještajima jer ne postoje trenutni planovi za prodaju i otuđenje ove imovine, niti bi prodaja nekretnina značila priliv ekonomske koristi za Društvo, s obzirom da su nekretnine u vlasništvu Osnivača.

U tekućem poslovnom razdoblju Društvo nije davalo donacije političkim partijama niti je uzimalo učešće u javnim socijalnim programima.

.

05. juli 2019. godine

Za Upravu:

g. Amer Kapo, Direktor
KJP Centar Skenderija d.o.o. Sarajevo
Ulica Terezije bb
Sarajevo, BiH

ODGOVORNOSTI ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine F BiH 83/09), Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, tako da daju realnu i objektivnu sliku finansijskog stanja i rezultata poslovanja Društva za to razdoblje.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u dogleđnoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo trajnosti poslovanja pri izradi finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako značajno odstupanje obznani i objasni u finansijskim izvještajima; te
- da se finansijski izvještaji pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba, s prihvatljivom tačnošću, odražavati finansijski položaj Društva kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprečavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava na dan 05. jula 2019. godine, i potpisani su od strane:

g. Amer Kapo, Direktor

KJP Centar Skenderija d.o.o. Sarajevo
Ulica Terezije bb
Sarajevo, BiH

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA **vlasnicima KJP Centar Skenderija d.o.o. Sarajevo**

Izveštaj o finansijskim izveštajima

Mišljenje

Angažirani smo da obavimo reviziju priloženih finansijskih izveštaja KJP Centar Skenderija d.o.o. Sarajevo za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine, a koji se sastoje od izveštaja o finansijskoj poziciji, izveštaja o sveobuhvatnoj dobiti, izveštaja o promjenama kapitala i izveštaja o novčanom toku za godinu koja je završila na navedeni datum, te sažetka značajnih računovodstvenih politika i drugih pripadajućih bilješki.

Po našem mišljenju, zbog značaja opisanih činjenica u paragrafu Osnova za suzdržavanje od mišljenja, nismo bili u mogućnosti formirati mišljenje o finansijskim izveštajima, pa stoga i neizražavamo mišljenje o finansijskom položaju društva KJP Centar Skenderija d.o.o. Sarajevo na dan 31. decembra 2018. godine kao i rezultatima njegovog poslovanja i promjenama u novčanom toku za godinu koja je tada završila.

Osnova za suzdržavanje od mišljenja

Društvo pod kontrolom drži nekretnine koje daje u zakup klasifikovane u skladu sa MRS 40, Investicijske nekretnine, i nekretnine koje služe za tekuće poslovanje, klasifikovane u skladu sa MSR 16, Nekretnine, postrojenja i oprema, ukupne knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. decembra 2018. godine od BAM 31.620.447. Nekretnine klasifikovane u skladu sa MRS 40, Investicijske nekretnine i nekretnine klasifikovane u skladu sa MRS 16, Nekretnine, postrojenja i oprema, se mjere po trošku sticanja umanjeno za akumuliranu amortizaciju. Iskazane nekretnine u finansijskim izveštajima Društva nisu predmet redovnog održavanja i popravaka, i nisu u stanju da učestvuju u generiranju ekonomskih koristi u punom kapacitetu i stepenu iskorištenosti. Provedena ispitivanja su pokazala da postoje slijedeći faktori koji ukazuju da knjigovodstvena vrijednost nekretnina premašuje njihovu nadoknadivu vrijednost:

1. lošiji ekonomski učinak sredstva od očekivanog;
2. stvarni neto tokovi gotovine i gubitak iz poslovanja koji se ostvaruje od nepokretnosti su značajno lošiji od planiranih;
3. značajno opadanje planiranih neto tokova gotovine ili dobiti iz poslovanja, i značajno uvećanje planiranog gubitka, koji se ostvaruju od nepokretnosti;
4. značajne promjene sa negativnim dejstvom na Društvo u tehnološkom, tržišnom i ekonomskom okruženju na tržištu.

Društvo nije u tekućoj godini, kao niti u prethodnim poslovnim godinama, provelo test na umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa zahtjevima MRS 36, Umanjenje vrijednosti, tačke 9 i 59, i izvršilo procjenu nadoknade vrijednost nekretnina knjigovodstvene vrijednosti od BAM 31.620.447 godine. Rezultat poslovanja i akumulirani gubici iskazani na dan 31. decembra 2018. godine mogli bi značajno odstupati od iskazanih vrijednosti da je Društvo provelo test u skladu sa MRS 36, Umanjenje imovine i iskazalo nekretnine, postrojenja i opremu po njenoj nadoknadioj vrijednosti. U toku naše revizije nismo bili u mogućnosti proširiti svoje procedure i identificirati da li postoje efekti na finansijske izveštaje da je proveden test po MRS 36, Umanjenje vrijednosti, na dan 31. decembra 2018. godine.

Društvo iskazuje u finansijskim izveštajima vrijednost revalorizacionih rezervi u iznosu od BAM 7.501.943, koje nisu priznate u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) u primjeni za razdoblja koja počinju od 1. januara 2006. godine u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH. Društvo nije primjenilo MSFI 1. Prva primjena MRS, i uskladilo pozicije revalorizacionih rezervi na način propisan MRS 16, Nekretnine, postrojenja i oprema, koji zahtjeva da se revalorizacioni iznosi nekretnina, postrojenja i opreme klasifiovani u skladu sa MRS 16, priznaju po fer vrijednosti, u skladu sa nezavisnom procjenom ovlaštenog procjenitelja.

Mi nismo bili u mogućnosti formirati mišljenje o osnivačkom kapitalu koji prema sudskom rješenju iznosi BAM 10.000, dok prema finansijskim izveštajima iznosi BAM 29.535.563. Naime, prema finansijskim izveštajima osnovni kapital Društva čini osnivački ulog Kantona Sarajevo u iznosu od BAM 10.000, zatim državni kapital iskazan po rješenju o vlasničkoj transformaciji od 7. jula 1999. godine u iznosu od BAM 22.859.150 i kapital koji pripada fizičkim licima u iznosu od BAM 6.666.414 stečen postupkom pribavljanja dodatnog kapitala, po Odluci tadašnje Uprave od 7. decembra 1990. godine. Postupak pribavljanja dodatnog kapitala izvršen je tokom 1991. godine, uplatom dijela ličnih dohodaka tadašnjih uposlenika. Prema Rješenju o vlasničkoj transformaciji od 7. jula 1999. godine, broj udjelčića je bio 84. Ovi podaci iz finansijskih izveštaja nisu sadržani u Rješenju o registraciji Društva.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (NASTAVAK) **vlasnicima KJP Centar Skenderija d.o.o. Sarajevo**

Osnova za suzdržavanje od mišljenja (nastavak)

Na dan 31. decembra 2018. godine niti jedna druga strana, osim Kantona Sarajevo nema faktičkih vlasničkih prava niti vrši funkciju vlasnika. Na dan 31. decembra 2018. godine kao i na dan 31. decembra 2017. godine mi nismo bili umogućnosti identificirati prirodu pozicija osnivačkog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima u iznosu od BAM 29.525.563.

Protiv Društva je na dan 31. decembra 2018. godine od strane zakupaca, dobavljača i radnika pokrenuto sudskih sporova ukupne vrijednosti BAM 1.595 hiljada sa kamatama i troškovima. Ukupan iznos kreiranih rezervacija na ime gubitaka iz sudskih sporova na dan 31. decembra 2018. godine iznosi BAM 18 hiljada. Većinu postupaka sa zakupcima Društvo je riješilo u svoju korist. Međutim, Društvo je izloženo gubicima u sudskim sporovima sa radnicima i dobavljačima u ukupnom iznosu od BAM 582 hiljade. Na dan 31. decembra 2018. godine nismo dobili potvrdu advokata o stanju sudskih sporova, međutim prema procjeni pravne službe na bazi nepravomoćnih presuda, KJP Centar Skenderija d.o.o. Sarajevo je u skladu sa MRS 37, Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, imala obavezu priznati dodatnih BAM 582 hiljade rezervisanja za gubitke iz osnova sudskih sporova. Ova rezervisanja nisu priznata u finansijskim izvještajima na dan 31. decembra 2018. godine. Na dan 31. decembra 2018. godine, ukupne obaveze i gubitak godine su podcjenjeni za BAM 582 hiljade.

Društvo nije priznalo zatezne kamate na neplaćene javne prihode utvrđene po Sporazumu sa Poreznom Upravom FBiH od 29. maja 2018. godine u ukupnom iznosu od BAM 275 hiljada. Na dan 31. decembra 2018. godine, ukupne obaveze i gubitak godine su podcjenjeni za BAM 275 hiljade.

Na dan 31. decembra 2018. godine knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca iznosi BAM 2.123.980. Ukupna potraživanja od kupaca koja je Društvo klasifikovalo kao sumnjiva i sporna, a koja nisu ispravljena na teret rashoda godine iznose BAM 507 hiljada. Osim ovih potraživanja, Društvo nije izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca dospjelih preko 360 dana u iznosu od BAM 737 hiljada. Na dan 31. decembra 2018. godine, iskazana potraživanja od kupaca su precijenjena, a dobit godine je precijenjena za BAM 1.244 hiljada. Nadalje, Društvo na dan 31. decembra 2018. godine nije priznalo ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke kao rezultat primjene MSFI 9, Finansijski instrumenti koji je na snazi od 01. januara 2018. godine. Zbog nedostatka potrebni ulaznih podataka za evaluaciju uticaja koji su rezultat primjene MSFI 9, Finansijski instrumenti kod izračunavanja matrice rezervisanja za očekivane kreditne gubitke, nismo bili u mogućnosti procijeniti uticaj na vrijednost dodatne ispravke potraživanja od kupaca.

Društvo nije kreiralo obaveze za primanja uposlenika nakon prekida radnog odnosa u skladu sa MRS 19, Primanja uposlenih. U skladu sa MRS 19, Primanja zaposlenih, Društvo treba odrediti sadašnju vrijednost svih planiranih i precizno definiranih primanja uposlenika nakon prestanka radnog odnosa. Za vrijeme provedeno u reviziji nismo bili u mogućnosti identificirati efekte.

Mi također skrećemo pažnju na primjenu pretpostavke stalnosti poslovanja prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja. Rezultati naše revizije upućuju da je fer vrijednost tekućih obaveza Društva značajno veća od fer vrijednosti tekućih sredstava i da je Društvo generiralo gubitke u redovnom tijeku poslovanja. Ove činjenice ukazuju na postojanje značajne neizvjesnosti koja može prouzrokovati sumnju u mogućnost Društva da nastavi poslovati u skladu sa principom stalnosti poslovanja. Finansijski izvještaji ne uključuju usklađenja koja bi bila potrebna da Društvo nije u mogućnosti da posluje u skladu sa principom stalnosti poslovanja.

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Isticanje pitanja

Finansijske izvještaje za godinu koja završava na dan 31. decembra 2017. godine revidirao je drugi revizor koji je dana 10. decembra 2018. godine izdao suzdržano mišljenje po istim pitanjima koja su obuhvaćena u izvještaju neovisnog revizora za godinu koja završava na dan 31 decembra 2018. godine.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Vlasnicima KJP Centar Skenderija d.o.o. Sarajevo (nastavak)

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor Društva ili pripremu finansijskih izvještaja

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške. U sastavljanju finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima. Zbog činjenica koje su objašnjene u paragrafu Osnova za suzdržano mišljenje, mi nismo bili u mogućnosti da prikupimo dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze koji bi bili osnova za izražavanje mišljenja o priloženim finansijskim izvještajima.

Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Adnan Mataradžija.

Sarajevo, 05. juli 2019. godine

Za revizorsko društvo:

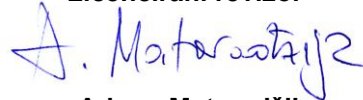
**Azra Krajšek, direktor i
licencirani revizor**

MERFI d.o.o. Sarajevo

Registrirani revizori
Porodice Ribar 37
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Licencirani revizor

Adnan Mataradžija
licenca broj: 3090017116

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVATNOJ DOBITI

Za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

	Bilješka	2018. BAM	2017. BAM
Prihodi od zakupa	5	3.410.081	3.932.172
Prihodi od ugostiteljstva	6	149.271	151.797
Prihodi od sajмова	7	312.999	357.050
Ostali poslovni prihodi	8	1.058.511	668.291
<i>Ukupno prihodi iz poslovanja</i>		4.930.862	5.109.310
Troškovi sirovina, materijala i energije	9	(679.856)	(628.652)
Troškovi amortizacije	16	(950.706)	(947.604)
Troškovi povezani sa zaposlenicima	10	(2.606.275)	(2.487.350)
Troškovi usluga	11	(546.211)	(865.898)
Administrativni troškovi poslovanja	12	(66.521)	(37.573)
<i>Ukupno troškovi iz poslovanja</i>		(4.849.569)	(4.967.077)
Rezultat iz poslovnih aktivnosti		81.293	142.233
Dobici/(Gubici) od prodaje imovine	13	-	2.200
Neto finansijski prihodi/(rashodi)	14	(61.934)	(63.248)
Rezultat prije oporezivanja		19.359	81.185
Porezni rashod perioda	15	-	-
NETO DOBIT/(GUBITAK) ZA TEKUĆU GODINU		19.359	81.185
Stavke koje će se naknadno reklasificirati u dobit ili gubitak		-	-
Stavke koje se neće naknadno reklasificirati u dobit ili gubitak		-	-
UKUPNI SVEOBUHVATNI DOBITAK ZA GODINU		19.359	81.185

Bilješke na stranicama od 11-45 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
na dan 31. decembra 2018.

	Bilješka	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
AKTIVA			
Dugoročna imovina			
Nematerijalna imovina	16	5.275	7.722
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	33.209.732	33.787.657
		33.215.007	33.795.379
Kratkoročna imovina			
Zalihe	17	69.701	87.246
Potraživanja od kupaca	18	2.123.980	1.740.237
Ostala potraživanja	19	13.188	18.337
Aktivna vremenska razgraničenja	20	134.913	2.964
Novac i novčani ekvivalenti	21	1.182.274	299.557
		3.524.056	2.148.341
UKUPNA AKTIVA		36.739.063	35.943.720
VANBILANSNA AKTIVA	27	3.935	3.935
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital			
Upisani capital	22	10.000	10.000
Revalorizacione rezerve		7.501.943	7.501.943
Kapital prije transformacije		29.525.564	29.525.564
Akumulirani gubici		(8.453.477)	(8.534.662)
Rezultat godine		19.359	81.185
		28.603.389	28.584.030
Dugoročne obaveze			
Dugoročne obaveze	23	4.924.142	4.104.768
Ostale dugoročne obaveze	24	18.314	-
		4.942.456	4.104.768
Tekuće obaveze			
Tekuće dospjeće dugoročnih obaveza	23	1.094.255	912.170
Obaveze prema dobavljačima	25	747.595	710.466
Ostale obaveze	26	1.290.718	1.630.966
Pasivna razgraničenja i rezervisanja	27	60.650	1.320
		3.193.218	3.254.922
UKUPAN KAPITAL I OBAVEZE		36.739.063	35.943.720
VANBILANSNA PASIVA	28	3.935	3.935

Bilješke na stranicama od 11-45 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

	Upisani kapital BAM	Revalorizacione rezerve BAM	Interne dionice fizičkih lica prije transformacije BAM	Društveni kapital prije transformacije BAM	Zadržane zarade BAM	Rezultat godine BAM	Ukupno BAM
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	10.000	7.501.943	6.666.414	22.859.150	(7.540.577)	(994.085)	28.502.844
Prenos	-	-	-	-	(994.085)	994.085	-
Neto dobit/(gubitak) za godinu	-	-	-	-	-	81.185	81.185
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	10.000	7.501.943	6.666.414	22.859.150	(8.534.662)	81.185	28.584.030
Prenos	-	-	-	-	81.185	(81.185)	-
Neto dobit/(gubitak) za godinu	-	-	-	-	-	19.359	19.359
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	10.000	7.501.943	6.666.414	22.859.150	(8.453.477)	19.359	28.603.389

Bilješke na stranicama od 11-45 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKOM TOKU

za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2018.

		2018.	2017.
	Bilješka	BAM	BAM
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti			
Neto dobit (gubitak) za godinu		19.359	81.185
Usklađenja za:			
Rashodi od kamata		-	
Amortizacija		950.706	947.604
<i>Operativni novčani tok prije promjena u obrtnom kapitalu</i>		970.065	1.028.789
(Povećanje) /smanjenje zaliha		17.545	(28.954)
Smanjenje/ (povećanje) potraživanja od kupaca		(383.743)	(228.907)
Smanjenje/ (povećanje) ostale imovine		5.149	(1.886)
Smanjenje/(povećanje) aktivnih razgraničenja		(131.949)	(530)
(Smanjenje) /povećanje obaveza prema dobavljačima		37.129	(9.513)
(Smanjenje)/povećanje pasivnih razgraničenja		59.330	(10.322)
(Smanjenje)/povećanje ostalih obaveza		679.525	(441.557)
Neto novac ostvaren iz / (korišten u) operativnim aktivnostima		1.253.051	307.120
Novčani tok iz investicijskih aktivnosti			
Prilivi od povrata datih zajmova		-	
Novčani izdaci za nabavku nekretnina, postrojenja i opreme		(370.334)	(102.233)
Neto novac korišten u investicijskim aktivnostima		(370.334)	(102.233)
Novčani tok iz finansijskih aktivnosti			
Primici od kredita i pozajmica		-	-
Otplata kredita i pozajmica		-	-
Neto novac (korišten) / ostvaren iz finansijskih aktivnosti		-	-
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		882.717	204.887
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	21	299.557	94.670
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	21	1.182.274	299.557

Bilješke na stranicama od 11-45 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. OPĆI PODACI

a) Historija i osnivanje

Društvo posluje pod nazivom KJP Centar Skenderija d.o.o. Sarajevo. Odlukom Skupštine Kantona Sarajevo od 27. juna 2000. godine, kompleks Skenderija je proglašen javnim dobrom. Subjekt je osnovan odlukom Vijeća Grada Sarajeva dana 30. decembar 1968. godine. Od 14. juna 2007. godine subjekt posluje pod nazivom Kantonalno javno produzeće Skenderija d.o.o. sa upisanim osnivačkim kapitalom od BAM 10.000

b) Djelatnost

Osnovna poslovna aktivnost Društva je davanje u najam poslovnih prostora, parking prostora te prostora za kulturno umjetničke događaje.

c) Članovi Skupštine

Almin Mališević, predsjednik

Senija Memić, član

Jasmina Pljakić Bahtijarević, član

d) Članovi nadzornog odbora

Dino Jajagić- predsjednik,

Samra Džananović – član,

Sead Selimbegović – član.

d) Članovi odbora za reviziju

Hadžifejzović Hajrudin, predsjednik,

Zuko Vahidin, član

Lejla Ljubović, član

e) Članovi Uprave i ključno osoblje

Amer Kapo, direktor bez ograničenja, imenovan u julu 2016. godine

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH STANDARDA

2.1 Novi i dopunjeni standardi MSFI koji su na snazi za tekuću godinu

Utjecaj inicijalne primjene MSFI 9 *Financijski instrumenti*

U tekućoj godini, Društvo je primijenilo MSFI 9 *Financijski instrumenti* (kako je revidiran u julu 2014. godine) i povezane izmjene i dopune drugih MSFI standarda koji su na snazi za godišnji period koji počinje na dan ili nakon 1. januara 2018. godine. Prelazne odredbe MSFI 9 omogućavaju subjektu da ne prepravlja uporedne podatke. Pored toga, Društvo je usvojilo izmjene i dopune MSFI 7 *Financijski instrumenti*: Objave koje su primijenjene na objave za 2018. godinu i na uporedni period. MSFI 9 je uveo nove zahtjeve:

- 1) Klasifikacija i mjerenje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza,
- 2) Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava, i
- 3) Opće računovodstvo zaštite.

Detalji ovih novih zahtjeva kao i njihov utjecaj na finansijske izvještaje Društva opisani su u nastavku. Društvo je primijenilo MSFI 9 u skladu s prijelaznim odredbama iz MSFI 9.

(a) Klasifikacija i mjerenje finansijskih sredstava

Datum prve primjene (tj. Datum na koji je izvršena procjena postojećih finansijskih sredstava i finansijskih obaveza u smislu zahtjeva MSFI 9) je 1. januar 2018. godine. Prema tome, Društvo je primijenilo zahtjeve MSFI 9 na instrumente koji se i dalje priznaju na dan 1. januara 2018. godine, dok zahtjevi nisu primijenjeni na instrumente koji su već iskniženi na dan 1. januara 2018. godine. Sva priznata finansijska sredstva koja su u okviru MSFI 9 moraju se naknadno mjeriti po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti na osnovu poslovnog modela subjekta za upravljanje finansijskom imovinom i karakteristika ugovornog novčanog toka finansijske imovine. Konkretno:

- dužnički instrumenti koji se drže u okviru poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova, i koji imaju ugovorne novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na preostali iznos glavnice, naknadno se mjere po amortizovanoj vrijednosti;
- dužnički instrumenti koji se drže u okviru poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova i prodaja dužničkih instrumenata, a koji imaju ugovorne novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na preostali iznos glavnice, mjere se naknadno po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI);
- sve ostale dužničke investicije i vlasnička ulaganja se naknadno mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL).

Uprkos gore navedenom, Društvo može izvršiti sljedeći neopozivi izbor / imenovanje pri početnom priznavanju finansijskog sredstva:

- Društvo može neopozivo izabrati predstavljanje naknadnih promjena fer vrijednosti ulaganja u vlasnički kapital koji se ne drži radi trgovanja niti potencijalne naknade priznate od strane stjecatelja u poslovnoj kombinaciji u drugom sveobuhvatnom prihodu; i
- Društvo može neopozivo odrediti dužničku investiciju koja ispunjava amortizovani trošak ili FVTOCI (fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit) kriterijume koji se mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako se time eliminira ili značajno smanjuje računovodstvena neusklađenost.

U tekućoj godini, Društvo nije odredilo nijednu dužničku investiciju koja zadovoljava amortizirani trošak ili FVTOCI kriterije mjerene na dan bilansa. Kada se priznavanje dužničke investicije mjereno u FVTOCI, prestaje priznavati, kumulativna dobit ili gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificira se iz kapitala u dobit ili gubitak kao usklađenje reklasifikacije. Kada se priznato vlasničko ulaganje, mjereno po FVTOCI, prestaje priznavati, kumulativna dobit ili gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kasnije se prijenosi u zadržanu dobit. Dužnički instrumenti koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku ili na FVTOCI podliježu umanjuju vrijednosti.

Direktori društva su pregledali i procijenili postojeća finansijska sredstva Društva na dan 1. januara 2018. godine na osnovu činjenica i okolnosti koje su postojale na taj datum i zaključile da je početna primena MSFI 9 imala slijedeći utjecaj na finansijska sredstva u pogledu njihove klasifikacija i mjerenje:

- finansijska imovina klasifikovana kao imovina koja se drži do dospeljeća i zajmovi i potraživanja prema MRS 39 koji su mjereni po amortiziranom trošku i dalje se mjeri po amortiziranoj vrijednosti u skladu sa MSFI 9 jer se drži u okviru poslovnog modela radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i ovih novčanih tokova. Sastoji se isključivo od plaćanja glavnice i kamata na preostali iznos glavnice.

Bilješka (e) u nastavku prikazuje promjenu u klasifikaciji finansijskih sredstava Društva nakon primjene MSFI 9.

(b) Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava

U vezi sa umanjnjem vrijednosti finansijskih sredstava, MSFI 9 zahtijeva model očekivanog kreditnog gubitka za razliku od nastalog modela kreditnog gubitka prema MRS 39. Model očekivanog kreditnog gubitka zahtijeva od Društva da uzme u obzir očekivane kreditne gubitke i promjene u tim očekivanim kreditnim gubicima na svaki izvještajni datum da odražava promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja finansijske imovine. Drugim riječima, više nije potrebno da se kreditni događaj dogodi prije priznavanja kreditnih gubitaka. Konkretno, MSFI 9 zahtijeva od Društva da prizna gubitak za gubitak za očekivane kreditne gubitke:

- ulaganja u dužnička sredstva koja se naknadno mjere po amortizovanoj vrijednosti ili na FVTOCI;
- potraživanja po osnovu lizinga;
- potraživanja od kupaca i ugovorna sredstva; i
- ugovori o finansijskim garancijama na koje se primjenjuju zahtjevi za umanjnje vrijednosti iz MSFI 9.

Konkretno, MSFI 9 zahtijeva od Društva da mjeri gubitak za finansijski instrument u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima (ECL) ako se kreditni rizik tog finansijskog instrumenta značajno povećao od početnog priznavanja, ili ako je finansijski instrument kupljeno ili nastalo kreditno umanjeno finansijsko sredstvo. Međutim, ako se kreditni rizik na finansijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja (osim za kupljeno ili nastalo kreditno umanjeno finansijsko sredstvo), Društvo je dužno da mjeri gubitak za taj finansijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnom ECL. MSFI 9 također zahtijeva pojednostavljen pristup za mjerenje gubitka u iznosu jednakom trajanju ECL-a za potraživanja od kupaca, ugovoreni sredstva i potraživanja za zakup u određenim okolnostima. Budući da Društvo nije odlučilo da prepravi uporedne podatke, u svrhu procjene da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja finansijskih instrumenata koji ostaju priznati na datum prve primjene MSFI 9 (tj. 1. januara 2018. godine), direktori su uporedili kreditni rizik pojedinih finansijskih instrumenata na dan njihovog početnog priznavanja sa svojim kreditnim rizikom na dan 1. januara 2017. godine.

Rezultat procjene je sljedeći:

Stavke koje postoje na dan 01/01/18, a koje podliježu odredbama o obezvrjeđenju MSFI 9	Atributi kreditnog rizika na dan 01/01/17 i 01/01/18	Kumulativni dodatni gubitak priznat na:	
		01/01/2017 BAM	01/01/2018 BAM
Kreditni povezanim stranama - djelatnici	Direktori su zaključili da bi to zahtijevalo nepotrebne troškove i napore kako bi se utvrdio kreditni rizik svakog kredita na njihove datume početnog priznavanja. Ovi krediti se također procjenjuju da imaju kreditni rizik koji nije nizak. Shodno tome, Društvo prepoznaje životni vijek ECL-a za ove zajmove dok se ne ukine	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup i priznaje vijek trajanja ECL-a za ova sredstva.	-	-
Financijski zakup potraživanja		-	-
Ugovorna sredstva			
Novac i bankovni saldo	Procjenjuje se da su sva stanja banakovnih salda slabog kreditnog rizika na svaki datum izvještavanja kako se novac drži kod renomiranih bankarskih institucija u zemlji.	-	-
Financijska garancija ugovora	Svi ugovori o financijskim garancijama su izdati u 2017. godini. Nije bilo značajnog povećanja rizika neispunjavanja obaveza po osnovu zajmova od početnog priznavanja do 1. januara 2018. godine.	-	-
Mjenice (vanjski kreditni rejting: A)	Za ove stavke se procjenjuje da imaju nizak kreditni rizik na svaki izvještajni datum na temelju njihovih vanjskih kreditnih rejtinga. Kao takva, Društvo pretpostavlja da se kreditni rizik po ovim financijskim instrumentima nije značajno povećao od početnog priznavanja kako je dozvoljeno MSFI 9 i priznaje 12-mesečni ECL za ova sredstva.	-	-

Analizom Uprave procijenjeno je, temeljem razvoja matrice rezervacija za potraživanja od kupaca, da ne postoji značajna izloženost kreditnim gubicima na dan 01. januara 2018. godine.

(c) Klasifikacija i mjerenje financijskih obveza

Značajna promjena uvedena u MSFI 9 u klasifikaciji i mjerenju financijskih obveza odnosi se na obračunavanje promjena u fer vrijednosti finansijske obaveze koja je označena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika izdavatelja.

Konkretno, MSFI 9 zahtijeva da promjene u fer vrijednosti finansijske obaveze koje se pripisuju promjenama u kreditnom riziku te obaveze budu predstavljene u ostalim sveobuhvatnim prihodima, osim ako priznavanje efekata promjena kreditnog rizika obveze u drugi sveobuhvatni prihod bi stvorio ili povećao računovodstvenu neusklađenost u dobiti ili gubitku.

Promjene u fer vrijednosti koje se mogu pripisati kreditnom riziku finansijske obaveze se kasnije ne reklasificiraju u dobit ili gubitak, već se prijenose u zadržanu dobit kada se finansijska obaveza prestane

priznavati. Prethodno, prema MRS 39, cjelokupni iznos promjene fer vrijednosti finansijske obaveze označene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha prikazan je u računu dobiti i gubitka. Ova promjena računovodstvene politike nije utjecala je na računovodstvene promjene Društva u promjenama fer vrijednosti kako Društvo nema otkupivih kumulativnih povlaštenih dionica koje je izdalo u tekućoj godini. Dobitak i ostali sveobuhvatni prihodi koji su iskazani za 2017. godinu nisu bili pogođeni jer primjena MSFI 9 nije imala utjecaja na klasifikaciju i mjerenje finansijskih obaveza.

(e) Objave u vezi sa početnom primjenom MSFI 9

Nije bilo finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje je Društvo ranije definisalo kao imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u skladu sa MRS 39 koje su bile predmet reklasifikacije ili koje je Društvo izabrala za reklasifikaciju po primjeni MSFI 9. Nije bilo finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje je Društvo izabralo da na dan prve primjene MSFI označi kao FVTPL (po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak). Donja tabela prikazuje informacije koje se odnose na finansijska sredstva koja su reklasifikovana kao rezultat prelaska na MSFI 9.

	Kao što je ranije objavljeno 31/12/2017	IFRS 9 prilagođavanje	Kao što je ponovljeno
Utjecaj		-	
Utjecaj na dobit/gubitak za godinu (bez poreza)	81.185	-	81.185
Utjecaj na ostalu sveobuhvatnu dobit za godinu (bez poreza)	81.185	-	81.185
Utjecaj na imovinu	35.943.720	-	35.943.720
Utjecaj na obveze	7.359.690	-	7.359.690
Utjecaj na kapital	28.584.030	-	28.584.030
	Utjecaj za 31/12/2017	Utjecaj za 31/12/2018	
Utjecaj			
Utjecaj na dobit/gubitak za godinu (bez poreza)	-	-	
Utjecaj na ostalu sveobuhvatnu dobit za godinu (bez poreza)	-	-	
Utjecaj na imovinu	-	-	
Utjecaj na obveze	-	-	
Utjecaj na kapital	-	-	

Utjecaj na klasifikaciju i ponovna mjerenja:

Finansijska sredstva	MRS 39 knjigovodstvena vrijednost 31/12/17 BAM 000	Reklasifikacija BAM 000	Ponovno mjerenje BAM 000	MSFI 9 knjigovodstvena vrijednost 01/01/18 BAM 000	Efekat zadržanih zarada 01/01/2018 BAM 000
OD:					
Raspoloživo za prodaju	1.740.237	-	-	1.740.237	-
Po amortizovanom trošku					
Imovina za trgovanje	1.740.237	-	-	1.740.237	-
ZA:					
Po amortiziranom trošku	1.740.237	-	-	1.740.237	-
Po fer vrijednosti kroz sveobuhvatni dobit	1.740.237	-	-	1.740.237	-
Kroz dobit ili gubitak MSFI 9	1.740.237	-	-	1.740.237	-
Ukupno	-	-	-	-	-
Financijske obveze					
OD:					
MRS 39.	7.359.690	-	-	7.359.690	-
ZA:					
MSFI 9.	7.359.690	-	-	7.359.690	-
Ukupno					

Utjecaj MSFI 15, Prihodi - usvajanje

U tekućoj godini, Društvo je primijenilo MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima (izmijenjen i dopunjen u aprilu 2016.) koji je na snazi za godišnji period koji počinje na dan ili nakon 1. januara 2018. godine. MSFI 15 je uveo pristup u 5 koraka za priznavanje prihoda. U MSFI 15 je dodato mnogo više propisanih smjernica koje se odnose na specifične scenarije. U nastavku su opisani detalji novih zahtijeva kao i njihov utjecaj na finansijske izvještaje. Društvo nije primijenilo MSFI 15 u skladu sa potpuno retrospektivnim prelaznim pristupkom već su korištene praktične olakšice za izvršene ugovore u MSFI 15: C5 (a), i (b), ili za modifikovane ugovore u MSFI 15: C5 (c).

MSFI 15: C5 (d) dozvoljava i neobjavljivanje iznosa cijene transakcije dodijeljene preostalim obavezama izvršenja, uz objašnjenje kada se očekuje da prizna taj iznos kao prihod za sve izvještajne periode koji su predstavljeni prije datuma stupanja na snagu MSFI 15. Novi standard koristi termine 'ugovorna imovina' i 'ugovorna obaveza' da opiše ono što se češće može nazvati obračunati prihod 'i' odloženi prihod', međutim standard ne zabranjuje subjektu da koristi alternativne opise u izvještaju o finansijskom položaju. Društvo je zadržalo terminologiju koja se koristila prije stupanja na snagu MSFI 15 da bi opisalo takve transakcije. Računovodstvene politike prema izvorima prihoda su detaljno objelodanjene u bilješki 3. u nastavku. Osim pružanja opsežnijih objava za transakcije prihoda, primjena MSFI 15 nije imala značajan utjecaj na finansijsku poziciju i finansijske rezultate. Iznos ispravke za svaku stavku finansijskih izvještaja na koju se odnosi primjena MSFI 15 prikazan je u nastavku.

Utjecaj na račun dobiti i gubitka

**2017.
KM**

Prihod	
Povećanje je rezultat promjene vremena prepoznavanja	-
Smanjenje je rezultat promjene vremena prepoznavanja	-
Povećanje kao rezultat očekivanih prinosa	-
Troškovi prodaje	
Smanjenje kao rezultat očekivanih prinosa	-
Smanjenje kao rezultat kapitalizacije troškova prodaje	-
Utjecaj na povećanje (smanjenje) poreza na dobit	-
Utjecaj na rezultat godine	-

MSFI 15 utjecaj na izvještaj o finansijskoj poziciji

		01. decembra 2018.	Uticaj MSFI 15	31. decembra 2017.
		BAM	BAM	BAM
Bilješka				
AKTIVA				
Dugoročna imovina				
Nematerijalna imovina	16	7.722	-	7.722
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	33.787.657	-	33.787.657
		33.795.379	-	33.795.379
Kratkoročna imovina				
Zalihe	17	87.246	-	87.246
Potraživanja od kupaca	18	1.740.237	-	1.740.237
Ostala potraživanja	19	18.337	-	18.337
Aktivna vremenska razgraničenja	20	2.964	-	2.964
Novac i novčani ekvivalenti	21	299.557	-	299.557
		2.148.341	-	2.148.341
UKUPNA AKTIVA		35.943.720	-	35.943.720
VANBILANSNA AKTIVA	27	3.935	-	3.935
KAPITAL I OBAVEZE				
Kapital				
Upisani kapital	22	10.000	-	10.000
Revalorizacije rezerve		7.501.943	-	7.501.943
Kapital prije transformacije		29.525.564	-	29.525.564
Akumulirani gubici		(8.534.662)	-	(8.534.662)
Rezultat godine		81.185	-	81.185
		28.584.030	-	28.584.030
Dugoročne obaveze				
Dugoročne obaveze	23	4.104.768	-	4.104.768
Ostale dugoročne obaveze	24	-	-	-
		4.104.768	-	4.104.768
Tekuće obaveze				
Tekuće dospjeće dugoročnih obaveza	23	912.170	-	912.170
Obaveze prema dobavljačima	25	710.466	-	710.466
Ostale obaveze	26	1.630.966	-	1.630.966
Pasivna razgraničenja i rezervisanja	27	1.320	-	1.320
		3.254.922	-	3.254.922
UKUPAN KAPITAL I OBAVEZE		35.943.720	-	35.943.720
VANBILANSNA PASIVA	28	3.935	-	3.935
			-	

U tekućoj godini, Društvo je primijenilo niz izmjena i dopuna standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) koji su na snazi za godišnji period koji počinje na ili nakon 1. januara 2018. godine.

MSFI 2 (izmjene i dopune) Klasifikacija i mjerenje transakcija plaćanja po dionicama

Društvo je usvojilo izmjene i dopune MSFI 2 po prvi put u tekućoj godini. Dopune pojašnjavaju sljedeće:

1. Prilikom procjene fer vrijednosti plaćanja temeljenih na dionicama podmirenim u novcu, obračunavanje efekata uvjeta za stjecanje i neplaćanja ne bi trebalo slijediti isti pristup kao i za isplate s temelja dionica koje podmiruju dionice.

2. Kada poreski zakon ili propis zahtijeva da subjekt zadrži određeni broj instrumenata kapitala koji je jednak novčanoj vrijednosti poreske obaveze zaposlenog za podmirenje poreske obaveze zaposlenog koja se zatim vraća poreskom organu (obično u gotovini), tj. Ugovor o isplati zasnovan na dionicama ima "značajku neto poravnjanja", takav aranžman bi se trebao klasificirati kao nagodba u cijelosti, pod uvjetom da bi se isplata zasnovana na dionicama klasificirala kao nagodba pod uvjetom vlasništva ako ne bi uključila značajku neto namire.
3. Izmjena plaćanja temeljenog na dionici koja mijenja transakciju iz gotovinskog podmirenja u glavnici, obračunava se na sljedeći način:
 - prestanak priznavanja izvorne obaveze;
 - isplata po osnovu dionica podmirena dioničkim kapitalom priznaje se po datumu izmjene fer vrijednosti vlasničkog instrumenta dodijeljenog u mjeri u kojoj su usluge pružene do datuma izmjene; i
 - svaku razliku između knjigovodstvenog iznosa obaveze na datum izmjene i iznosa priznatog u kapitalu treba odmah priznati u dobiti ili gubitku.

MRS 40 (dopune) Transferi investicione imovine

Društvo je usvojilo izmjene i dopune MRS 40 Investicione nekretnine po prvi put u tekućoj godini. Amandmani pojašnjavaju da prijenos na ili iz investicione imovine zahtijeva procjenu da li neka imovina ispunjava, ili je prestala da ispunjava, definiciju investicione imovine, uz podršku vidljivih dokaza da je došlo do promjene u upotrebi. Amandmani dalje pojašnjavaju da situacije navedene u MRS 40 nisu iscrpne i da je promjena u upotrebi moguća za nekretnine u izgradnji (tj. Promjena u upotrebi nije ograničena na dovršene nekretnine).

Godišnja poboljšanja standarda MSFI 2014 - 2016 ciklus

Izmjene MRS 28 Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate

Društvo je prvi put u tekućoj godini usvojilo izmjene i dopune MRS 28 uključene u godišnje poboljšanje standarda MSFI 2014–2016. Izmjene i dopune pojašnjavaju da je opcija za organizaciju rizičnog kapitala i druge slične subjekte za mjerenje ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate po fer vrijednosti kroz bilans i gubitke dostupna posebno za svaki pridruženi subjekt ili zajednički pothvat, te da se izbori trebaju izvršiti prilikom početnog priznavanja. U vezi sa opcijom za subjekat koji nije investicioni subjekat (IE) da zadrži mjerenje fer vrijednosti primijenjeno od strane njegovih pridruženih društava i zajedničkih pothvata koji su IE prilikom primjene metode udjela, izmjene i dopune čine slično pojašnjenje da je ovaj izbor dostupan za svako zajedničko ulaganje IE ili IE.

IFRIC 22 Transakcije u stranoj valuti i unaprijedno razmatranje

IFRIC 22 se odnosi na to kako odrediti „datum transakcije“ u svrhu određivanja kursa koji će se koristiti prilikom početnog priznavanja imovine, rashoda ili prihoda, kada je naknada za tu stavku plaćena ili primljena unaprijed u stranoj valuti koja je rezultirala priznavanjem nemonetarnog sredstva ili nemonetarne obaveze (na primjer, nepovratnog depozita ili odgođenog prihoda). Tumačenje navodi da je datum transakcije datum na koji subjekt prvobitno priznaje nemonetarnu imovinu ili nemonetarnu obavezu koja proizilazi iz plaćanja ili primitka avansne naknade. Ako postoje višestruka plaćanja ili primici unaprijed, Tumačenje zahtijeva od subjekta da odredi datum transakcije za svaku uplatu ili primitak avansne naknade.

2.2 Standardi i tumačenja koja još nisu usvojeni

Standardi i tumačenja koji su izdati, ali još nisu na snazi, do datuma izdavanja finansijskih izvještaja društva su objavljeni u nastavku. Društvo namjerava usvojiti ove standarde, ako su primjenjivi, kada postanu djelotvorni.

MSFI 16 Najmovi

MSFI 16 uvodi sveobuhvatan model za identifikaciju ugovora o zakupu i računovodstvenog tretmana za najmodavce i zakupce. MSFI 16 će zamijeniti trenutne smjernice za zakup uključujući MRS 17 Najmovi i povezana tumačenja kada on stupi na snagu. MSFI 16 razlikuje zakupce i ugovore o uslugama na osnovu toga da li je identifikovana imovina kontrolisana od strane kupca.

Odstupanja operativnog lizinga (vanbilansnog stanja) i finansijskog lizinga (u bilansu stanja) se uklanjaju za računovodstvo zakupca, a zamjenjuje se modelom kada se imovina prava korištenja i odgovarajuća obaveza priznaju za sve najmove najmoprimaca (tj. sve u bilansu stanja) osim za kratkoročne najmove i zakup imovine male vrijednosti. Imovina sa pravom korištenja se početno mjeri po nabavnoj vrijednosti i naknadno mjeri po nabavnoj vrijednosti (uz određene iznimke) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti, korigovane za bilo koju pred-mjeru obaveze po osnovu lizinga. Obaveza za lizing se inicijalno mjeri po sadašnjoj vrijednosti plaćanja lizinga koji nisu plaćeni na taj datum.

Nakon toga, obaveza za lizing se usklađuje za plaćanje kamata i lizinga, kao i utjecaj modifikacija lizinga, između ostalog. Nadalje, klasifikacija novčanih tokova će također biti pogođena jer će se plaćanja po operativnom lizingu prema MRS 17 predstaviti kao operativni novčani tokovi; dok će u skladu sa modelom MSFI 16, lizing plaćanja biti podijeljena na glavnice i dio kamate koji će biti predstavljeni kao novčani tokovi za finansiranje i operativni tok.

Za razliku od računovodstva zakupoprimca, MSFI 16 u značajnoj mjeri prijenosi računovodstvene zahtjeve za najmodavca iz MRS 17 i nastavlja zahtijevati od zakupodavca da klasificira zakup ili kao operativni lizing ili finansijski lizing. Osim toga, MSFI 16 zahtijeva obimna objelodanjivanja. MRS 17 ne zahtijeva priznavanje bilo kojeg sredstva ili obaveze za pravo korištenja za buduća plaćanja za ove zakupnine; umjesto toga, određene informacije se objavljuju kao obaveze za operativni lizing. Preliminarna procjena ukazuje da će ovi aranžmani zadovoljiti definiciju ugovora o zakupu u skladu sa MSFI 16, te će stoga društvo priznati imovinu s pravom korištenja i odgovarajuću obavezu u odnosu na sve te najmove, osim ako se kvalificiraju kao najmovi male vrijednosti ili kratkotrajni najmovi kako je definirano MSFI 16, Najmovi.

Očekuje se da novi zahtjev za priznavanje imovine s pravom korištenja i povezane obaveze lizinga neće imati utjecaj na iznose priznate u finansijskim izvještajima Društva, kako Društvo na dan 31. decembra 2018. godine nema aranžmana u svojstvu zakupoprimca.

MSFI 17 Ugovori o osiguranju

U maju 2017, IASB je izdao MSFI 17 Ugovori o osiguranju (MSFI 17), sveobuhvatan novi računovodstveni standard za ugovore o osiguranju koji pokrivaju priznavanje i mjerenje, prezentaciju i objavljivanje. Kada jednom stupi na snagu, MSFI 17 će zamijeniti MSFI 4 Ugovore o osiguranju (MSFI 4) koji je izdat 2005. godine. MSFI 17 se primjenjuje na sve vrste ugovora o osiguranju (tj. Životno, neživotno, direktno osiguranje i reosiguranje), bez obzira na vrste subjekata koji ih izdaju, kao i određene garancije i finansijske instrumente sa karakteristikama diskrecionog učešća. Primjenjuje se nekoliko izuzetaka. Opći cilj MSFI 17 je da obezbijedi računovodstveni model za ugovore o osiguranju koji je korisniji i konzistentniji za osiguravače. Za razliku od zahtjeva u MSFI 4, koji se uglavnom zasnivaju na prethodnim lokalnim računovodstvenim politikama, MSFI 17 pruža sveobuhvatan model ugovora o osiguranju koji pokriva sve relevantne računovodstvene aspekte.

Jezgro MSFI 17 je opći model, dopunjen sa:

- Specifično prilagođavanje za ugovore sa značajkama direktnog učešća (pristup varijabilne naknade)
- Pojednostavljeni pristup (pristup dodjele premija) uglavnom za kratkoročne ugovore.

MSFI 17 je na snazi za izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine, sa potrebnim uporednim podacima. Dozvoljena je rana primjena, pod uslovom da subjekat također primjenjuje MSFI 9 i MSFI 15 na dan ili prije datuma kada prvi put primjenjuje MSFI 17. Ovaj standard nije primjenjiv na Društvo.

Primjena MSFI 9 Finansijski instrumenti sa MSFI 4 Ugovori o osiguranju

Izmjene i dopune odnose se na zabrinutosti koje proizlaze iz primjene novog standarda finansijskih instrumenata, MSFI 9, prije implementacije MSFI-a 17 Ugovori o osiguranju, koji zamjenjuje MSFI 4. Izmjene uvode dvije opcije za subjekte koji izdaju ugovore o osiguranju: privremeno izuzeće od primjene MSFI 9 i preklapanje. Privremeno izuzeće se prvo primjenjuje za izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine. Subjekt može izabrati pristup preklapanja kada prvi put primijeni MSFI 9 i primijeniti taj pristup retroaktivno na finansijska sredstva određena pri prelasku na MSFI 9. Subjekt ponovno navodi usporedne informacije odražavajući pristup preklapanja ako i samo ako, subjekat prepravlja komparativne informacije prilikom primjene MSFI 9. Ove izmjene i dopune nisu primjenjive na Društvo.

Godišnja poboljšanja standarda MSFI period: 2015.–2017.

MRS 12 Porezi na dobit

Izmjene i dopune pojašnjavaju da bi subjekat trebao priznati posljedice poreza na dobit po osnovu dividendi u dobiti ili gubitku, drugom sveobuhvatnom prihodu ili kapitalu prema tome gdje je subjekat prvobitno priznao transakcije koje su generirale profitabilnost. To je slučaj bez obzira na to da li se na distribuirani i neraspoređeni profit primjenjuju različite porezne stope.

MRS 23 Troškovi pozajmljivanja

Izmjene i dopune pojašnjavaju da ako bilo koje specifično zaduživanje ostane neizmireno nakon što je povezano sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju, to zaduživanje postaje dio sredstava koje subjekat u pravilu posuđuje prilikom izračunavanja stope kapitalizacije na opće pozajmice.

MSFI 3 Poslovne kombinacije

Izmjene i dopune MSFI 3 pojašnjavaju da kada subjekat dobije kontrolu nad poslovanjem koje je zajedničko poslovanje, subjekat primjenjuje zahtjeve za poslovnu kombinaciju postignutu u fazama, uključujući ponovno mjerenje ranijeg udjela (PHI) u zajedničkom poslovanju po fer vrijednosti. Indeks zdravstvenog osiguranja koji se treba ponovno procijeniti uključuje sva nepriznata sredstva, obaveze i goodwill koji se odnose na zajedničku operaciju.

MSFI 11 Zajednički aranžmani

Izmjene i dopune MSFI 11 pojašnjavaju da kada stranka koja učestvuje, ali nema zajedničku kontrolu nad zajedničkom operacijom koja je posao, dobije zajedničku kontrolu nad takvom zajedničkom operacijom, subjekat ne vrši ponovno mjerenje svog ZJZ u zajedničkoj operaciji.

Svi amandmani su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine i obično zahtevaju buduću primjenu. Dozvoljena je ranija primjena.

Direktori društva ne očekuju da će primjena izmjena u budućnosti imati utjecaj na konsolidirane finansijske izvještaje Društva.

Izmjene i dopune MRS-a 19 Dopuna, ograničenje ili poravnanje primanja zaposlenih

Izmjene i dopune pojašnjavaju da se trošak minolog rada (ili dobitka ili gubitka pri poravnanju) izračunava mjerenjem obveze definirane naknade (imovine) koristeći ažurirane pretpostavke i uspoređujući ponuđene pogodnosti i sredstva plana prije i nakon izmjene plana (ili ograničenja ili poravnanja)) ali ignorisanje efekta gornje granice aktive (koja se može pojaviti kada je plan definiranih naknada u poziciji viška). MRS 19 je sada jasan da se promjena efekta gornje granice aktive koja može proizaći iz izmjene plana (ili ograničenja ili poravnanja) utvrđuje u drugom koraku i priznaje se na uobičajen način u drugom sveobuhvatnom prihodu. Paragrafi koji se odnose na mjerenje troškova tekućeg rada i neto kamate na neto obvezu (sredstva) definiranih naknada također su izmijenjeni.

Od subjekta će se sada tražiti da koristi ažurirane pretpostavke iz ove ponovne procjene za određivanje tekućih troškova usluga i neto kamate za ostatak perioda izvještavanja nakon promjene plana. U slučaju neto kamate, izmjene i dopune jasno pokazuju da se za promjenu plana nakon razdoblja, neto kamata izračunava množenjem neto obaveze (imovine) definirane naknade koja se ponovno mjeri u skladu s izmjenama i dopunama koje se primjenjuju prospektivno. One se primjenjuju samo na planiranje izmjena, ograničenja ili nagodbi koje se dešavaju na ili nakon početka godišnjeg perioda u kojem se prvi put primjenjuju izmjene MRS 19. Izmjene i dopune MRS 19 moraju se primjenjivati na godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali se mogu primijeniti ranije ako se subjekat odluči za to.

MSFI 10 Konsolidovani finansijski izvještaji i MRS 28 (amandmani) Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog ili zajedničkog poduhvata

Izmjene i dopune MSFI 10 i MRS 28 bave se situacijama u kojima postoji prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog ulaganja. Konkretno, amandmani navode da se dobiti ili gubici koji proizilaze iz gubitka kontrole nad podružnicom koja ne sadrži poslovanje u transakciji sa pridruženim društvom ili zajedničkim poduhvatom koji se obračunava metodom udjela, priznaju u dobiti matice ili gubitak samo do iznosa nepovezanih interesa investitora u tom pridruženom društvu ili zajedničkom poduhvatu.

Slično tome, dobici i gubici koji proizilaze iz ponovnog mjerenja ulaganja zadržanih u bilo kojem bivšem zavisnom preduzeću (koje je postalo pridruženo društvo ili zajednički poduhvat koji se obračunava primjenom metode udjela) na fer vrijednost se priznaju u dobiti ili gubitku bivšeg roditelja samo na stepen nepovezanih interesa investitora u novom pridruženom društvu ili zajedničkom poduhvatu. Datum stupanja na snagu amandmana još nije određen od strane IASB-a; međutim, ranija primjena amandmana je dozvoljena.

IFRIC tumačenje 23 Nesigurnost u tretmanu poreza na dohodak

Tumačenje se odnosi na obračun poreza na dobit kada poreski tretman uključuje neizvjesnost koja utječe na primjenu MRS-a 12 i ne primjenjuje se na poreze ili namete izvan okvira MRS-a 12, niti konkretno uključuje zahtjeve koji se odnose na kamate i kazne povezane s neizvjesnim poreznim tretmanom.

Tumačenje se posebno odnosi na sljedeće::

- Da li subjekat zasebno razmatra neizvjesne poreske tretmane,
- Pretpostavke koje subjekt vrši o ispitivanju poreskih tretmana od strane poreskih organa,
- Kako subjekat određuje oporezivi dobitak (porezni gubitak), poreske osnove, neiskorištene poreske gubitke, neiskorištene poreske kredite i poreske stope, i
- Kako subjekat razmatra promjene u činjenicama i okolnostima

Subjekt mora odlučiti da li će svaki neizvjesni porezni tretman razmatrati odvojeno ili zajedno sa jednim ili više drugih neizvjesnih poreznih tretmana. Pristup koji bolje predviđa rješenje nesigurnosti treba slijediti. Tumačenje je na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali su na raspolaganju određene tranzicijske olakšice. Društvo će primijeniti tumačenje od datuma stupanja na snagu. Pored toga, Društvo će možda morati da uspostavi procese i procedure za dobijanje informacija koje su neophodne za pravovremenu primjenu tumačenja.

Društvo je izabralo da ne usvoji ove standarde, poboljšanja i interpretacije prije njihovog obaveznog datuma stupanja na snagu. Društvo predviđa da primjena novih standarda, interpretacija i dopuna neće imati značajan efekat na finansijske izvještaje na datum inicijalne primjene. Ipak, Društvo nije u mogućnosti iz praktičnih razloga dati konačnu prosudbu mogućih budućih finansijskih efekata prije nego Uprava izvrši detaljna ispitivanja u godini prve primjene novih standarda, interpretacija i poboljšanja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") objavljenim od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde.

b) Osnova pripreme

Finansijski izvještaji iskazani su u službenoj valuti Bosne i Hercegovine, konvertibilna marka (BAM), osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine pripremljeni su u skladu sa načelom historijskog troška, osim za bilo koja finansijska sredstva i obaveze s procijenjenom fer vrijednosti, a u skladu s *MSFI 9 Finansijski instrumenti – Priznavanje i mjerenje*. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane, osim tamo gdje je drugačije napomenuto. Finansijski izvještaji su pripremljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti nesmetano da posluje u budućnosti.

c) Priznavanje prihoda

Društvo priznaje prihode u skladu s MSFI 15, Prihodi po ugovorima s kupcima, na sve ugovore s kupcima osim na ugovore o najmu iz djelokruga MRS-a 17 „Najmovi“, finansijske instrumente i druga ugovorna prava i ugovorne obaveze iz djelokruga MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MSFI 10 „Konsolidirani finansijski izvještaji“, MSFI 11 „Zajednički poslovi“, MRS-a 27 „Nekonsolidirani finansijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima“, ugovori o osiguranju iz djelokruga MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ i nenovčanu razmjenu među subjektima koji se bave istim djelatnostima, a s ciljem lakše prodaje postojećim odnosno potencijalnim kupcima.

Kada Ugovor s kupcem dijelom potpada pod MSFI 15, a dijelom je u djelokrug nekog drugog standarda vrijedi slijedeće:

- Ako drugi standard definira način na koji razdvojiti i prvi puta mjeriti jedan ili više dijelova ugovora, onda se prvo primjenjuju propisana pravila razdvajanja i mjerenja. Nakon toga se cijena transakcije umanjuje za iznose prvobitno mjerene prema drugim standardima.
- Ako ne postoji drugi standard s uputama o načinu razdvajanja i prvog mjerenja jednog ili više dijelova ugovora, primjenjuje se MSFI 15.

Društvo priznaje prihode na način koji odražava prijenos obećanih dobara odnosno usluga na kupca u iznosu koji odražava naknadu na koju očekuje da je ima pravo ostvariti u zamjenu za obećana dobra odnosno usluge. Društvo primjenjuje slijedeći model koji se sastoji od pet koraka:

- ustvrditi ugovor(e) s kupcem
- ustvrditi obavezu na činidbu iz ugovora
- odrediti cijenu transakcije
- cijenu transakcije razdijeliti na ugovorene obveze na činidbu
- prihode priznati kada, odnosno kako subjekt ispunjava svoju obvezu na činidbu.

Identifikacija ugovora s kupcem

Društvo ugovor s kupcem tretira u sklopu MSFI 15 ako su ispunjeni **svi sljedeći uvjeti**:

- strane ugovora odobrile su ugovor;
- moguće je utvrditi prava i obveze svake ugovorne strane u vezi s predmetnim dobrima odnosno uslugama;
- moguće je utvrditi uvjete i rokove plaćanja za dobra odnosno usluge koje se prijenose;
- ugovor je komercijalne naravi i
- vjerovatna je naplata naknade na koju subjekt ima pravo u zamjenu za isporuku predmetnih dobara odnosno usluga.

Ako neki ugovor s kupcem ne ispunjava sve prethodno navedene kriterije, subjekt nastavlja ponovno provjeravati ugovor kako bi utvrdio ispunjava li ugovor te kriterije u nekom kasnijem trenutku.

Identifikacija obveza za činidbe iz ugovora

Na početku ugovora, Društvo procjenjuje obećana dobra odnosno usluge koje se obavezalo isporučiti te utvrđuje:

- jasno razgraničeno dobro ili uslugu, odnosno paket dobara odnosno usluga, ili
- nekoliko jasno razgraničenih dobara ili usluga koje su suštinski iste i s istim obrascem prijenosa na kupca.

Nekoliko različitih dobara ili usluga se prijenose na kupca istim obrascem, ako su zadovoljena oba sljedeća kriterija:

- svako jasno razgraničeno dobro ili usluga u nizu koju subjekt obećava uzastopno prenijeti na kupca bit će obaveza na činidbu koja će biti zadovoljena tijekom vremena (vidi dolje); i
- jedna metoda mjerenja izvršenja će se koristiti za mjerenje izvršenja obveze na činidbu tog subjekta do potpunog zadovoljenja obaveze na činidbu koja se odnosi na prijenos svakog jasno razgraničenog dobra ili usluge u nizu na kupca.

Dobro, odnosno usluga, je jasno razgraničena ako su ispunjena oba sljedeća kriterija:

- kupac može ostvariti koristi od samog predmetnog dobra odnosno same predmetne usluge ili iz njihove povezanosti s drugim trenutno dostupnim resursima i
- obećanje subjekta da će predmetna dobra odnosno usluge prenijeti na kupca može se razgraničiti od drugih obećanja sadržanih u ugovoru.

Određivanje cijene transakcije

Cijena transakcije je iznos koji se očekuje da na njega Društvo ima pravo u zamjenu za prijenos predmetnih obećanih dobara ili usluga. U određivanju cijene transakcije, subjekt razmatra uobičajenu poslovnu praksu u prošlosti. Kod ugovora koji sadrži elemente varijabilne naknade, Društvo procjenjuje iznos varijabilnog dijela naknade na koji će imati pravo temeljem ugovora. Varijabilna naknada može proisteci iz npr. popusta, količinskih popusta, povrata, nagradnih bodova, sniženih cijena, poticaja, bonusa po osnovi izvršenja, kazni ili sličnih stavki. Varijabilna naknada sadržana je i u eventualnom pravu subjekta na naknadu koje je uvjetovano nekim budućim događajem.

Postupak razdjeljivanja cijene transakcije na ugovorene obaveze na činidbu

Kod ugovora s više obaveza na činidbu, cijena transakcije raspoređuje se na ugovorene obaveze na činidbu prema njihovim relativnim pojedinačnim prodajnim cijenama. Ako pojedinačna prodajna cijena nije izravno vidljiva, Društvo vrši primjerene procjene. Svaki ukupni popust u odnosu na zbroj pojedinačnih prodajnih cijena dijeli se na predmetne obaveze na činidbu po osnovi relativne pojedinačne cijene. U određenim okolnostima takvu vrstu popusta može biti opravdano razdijeliti na neke, ali ne i na sve obaveze na činidbu. Kod avansnog plaćanja naknade ili naknade koja se plaća s vremenskim odmakom, subjekt razmatra sadrži li ugovor neki značajan finansijski aranžman i, ako da, uskladiti naknadu prema vremenskoj vrijednosti novca.

Priznavanje prihoda kako subjekt ispunjava svoju obavezu na činidbu

Prihod se priznaje prijenosom kontrole, bilo kroz vrijeme, bilo u određenom trenutku. Kontrola nad imovinom definirana je kao sposobnost upravljanja načinom korištenja i pribavljanja gotovo svih preostalih koristi od imovine, što uključuje i sposobnost sprječavanja drugih da upravljaju načinom njenog korištenja i pribavljaju koristi od imovine. Koristi koje se odnose na imovinu su potencijalni novčani priljevi koji se mogu posredno ili neposredno ostvariti i uključuju, ali nisu ograničeni na:

- korištenje imovine radi proizvodnje dobara ili pružanje usluga
- korištenje imovine radi povećanja vrijednosti ostale imovine
- korištenje imovine radi plaćanja obveza ili smanjenja troškova
- prodaju ili razmjenju imovine
- davanje imovine u zalog za kredit i
- držanje imovine.

Društvo priznaje prihod kroz vrijeme ako je ispunjen jedan od sljedećih kriterija:

- kupac istovremeno prima i konzumira sve koristi koje mu subjekt omogućuje svojim činidbama,
- subjektova činidba stvara ili poboljšava imovinu koja je pod kontrolom kupca kako se imovina stvara, ili
- subjektovom činidbom ne stvara se imovina alternativne namjene za subjekta i subjekt ima zakonski provedivo pravo na plaćanje za do sada izvršene činidbe.

Kada Društvo ne ispunjava svoju činidbu kroz vrijeme, ispunjava ju u određenom trenutku. Stoga se prihod priznaje prijenosom kontrole u određenom trenutku. Faktori koji mogu ukazivati na trenutak prijenosa kontrole uključuju, ali nisu ograničeni na sljedeće:

- subjekt ima sadašnje pravo na plaćanje za predmetnu imovinu
- kupac ima pravno vlasništvo nad imovinom
- subjekt je prenio fizički posjed imovine,
- kupac nosi značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad imovinom i
- kupac je imovinu prihvatio.

Troškovi ugovora

Inkrementalni troškovi do sklapanja ugovora priznaju se kao imovina ako se očekuje povrat tih troškova. No, oni su ograničeni na one koji kod subjekta ne bi nastali da nije došlo do uspješnog sklapanja ugovora (npr. naknada za sklapanje posla plaćena posrednicima).

Troškovi nastali radi ispunjenja ugovora priznaju se kao imovina onda, i samo onda ako su ispunjeni svi sljedeći kriteriji:

- troškovi su izravno povezani s ugovorom (ili određenim predviđenim ugovorom)
- troškovima se stvaraju ili poboljšavaju resursi koje će subjekt koristiti u ispunjenju svojih obaveza na činidbu u budućnosti i
- očekuje se povrat troškova.

U takve se troškove ubrajaju troškovi kao što su troškovi direktnog rada, direktno utrošenih materijala te dio općih troškova koji se izravno odnosi na ugovor. Imovina priznata po osnovi troškova sklapanja ili ispunjenja ugovora amortizira se u skladu s načinom na koji se prijenose dobra odnosno usluge povezani s imovinom.

d) Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u BAM po kursu važećem na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u BAM na dan bilansa po kursu koji je važio na taj dan. Kursne razlike proizašle iz preračunavanja stranih sredstava plaćanja priznaju se u bilansu uspjeha.

Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti vrednovane po fer vrijednosti preračunate su u konvertibilne marke po kursu važećem na dan određivanja fer vrijednosti. Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti iskazane po trošku nabave nisu preračunavane od dana transakcije. Kursevi važnijih valuta na kraju godine bili su kako slijedi:

31. decembar 2017.	EUR 1 = BAM 1,955830	USD 1 = BAM 1,630810
31. decembar 2018.	EUR 1 = BAM 1,955830	USD 1 = BAM 1,707552

e) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji su prihvatljivi za kapitalizaciju. Svi drugi troškovi posudbe terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

f) Oporezivanje

Društvo obračunava poreze u skladu s poreznim zakonima Federacije BiH. Porez na dobit obračunava se na osnovu oporezive dobiti, izračunate odbitkom od finansijskog rezultata određenih stavki prihoda i rashoda kao što je propisano zakonom Federacije BiH. Iznos poreza na dobit za godinu obuhvaća tekući porez na dobit i odgođeni porez.

Tekući porez

Tekući porez je iznos poreza na dobit za platiti/(vratiti) na oporezivu dobit za razdoblje. Oporeziva dobit se razlikuje od dobiti iskazane u bilansu uspjeha, jer ne uključuje stavke prihoda i troškova koje su oporezive ili neoporezive u drugim razdobljima i ne uključuje stavke koje nisu nikada oporezive ili neoporezive. Obaveza za tekući porez je izračunata koristeći porezne stope važeće na datum bilansa.

Odgođeni porez

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilansne obaveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti aktive i pasive, koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja, i iznosa koji se koristi za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođenog poreza temelji se na pretpostavljenom načinu realizacije ili namire knjigovodstvene vrijednosti aktive i pasive po stopama važećim na dan bilansa. Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduća oporeziva dobit na teret koje se može iskoristiti neiskorišteni porezni gubitak, a odgođena porezna obaveza priznaje se za sve oporezive privremene razlike. Imovina i obaveze nisu priznate ako privremene razlike nastaju iz goodwilla ili iz početnog priznavanja (osim u poslovnim spajanjima) druge imovine i obaveze u transakcijama koje ne utječu na oporezivu ili računovodstvenu dobit. Odgođena porezna obaveza se priznaje za oporezive privremene razlike nastale u svezi s ulaganjima u podružnice, filijale i pridružena društva, te u zajedničke poduhvate, osim ako je matica u mogućnosti kontrolirati vrijeme ukidanja privremenih razlika i ako je vjerojatno da se privremene razlike neće ukinuti u predvidivoj budućnosti. Odgođena porezna obaveza za odbitne privremene razlike koje proizlaze iz takvih ulaganja se priznaje do razmjera u kojem je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i da će privremene razlike biti ukinute u predvidivoj budućnosti. Odgođena porezna imovina preispituje se na svaki datum bilansa i umanjuje za iznos za koji više nije vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Mjerenje odgođenih poreznih obaveza i imovine odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji Društvo na datum bilansa očekuje, povrat ili podmirenje knjigovodstvenih iznosa imovine ili obaveza Društva. Tekuća porezna obaveza i imovina se mjeri iznosom za koji se očekuje da će se platiti (odnosno povratiti) od porezne vlasti, primjenjujući porezne stope koje su i porezne zakone koji su na snazi na datum bilansa.

Tekući i odgođeni porez za period

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala, ili gdje nastaje početnim priznavanjem poslovnog spajanja.

U slučaju poslovnog spajanja, porezni efekat se uzima u obzir u izračunu goodwilla ili u određivanju viška stjecateljevog udjela u neto fer vrijednosti stečenikove prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obaveza iznad troška spajanja.

g) Troškovi penzionih naknada

Društvo nema druge penzione aranžmane osim onih u okviru državnog penzionog sistema Federacije Bosne i Hercegovine. Društvo je kao poslodavac dužno obračunavati i uplaćivati postotak iz tekuće bruto plaće zaposlenih u penziono osiguranje, a navedeni troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem zaposleni ostvare naknadu za rad. Društvo nema obaveza isplate penzije zaposlenima u budućnosti.

h) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se iskazuju po trošku nabave umanjenom za iznos amortizacije i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabave obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove izravno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u razdoblju u kojem su nastali. Na svaki datum bilansa, Društvo preispituje knjigovodstvene iznose nekretnina, postrojenja i opreme, da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Amortizacija se uključuje u bilans uspjeha prema linearnoj metodi kroz procijenjeni korisni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme. Procijenjeni korisni vijek trajanja, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, sa uključenom promjenom očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi. Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine je kako slijedi:

Građevine	20 - 67 godina
Mašine i oprema	5-10 godina

Amortizacija se obračunava počevši od prvog dana slijedećeg mjeseca u kojem je materijalna imovina stavljena u upotrebu. Imovina u posjedu temeljem finansijskog najma amortizira se u toku očekivanog vijeka upotrebe iste vlastite imovine ili razdoblja najma, ukoliko je kraće.

i) Nematerijalna imovina

Zasebno stečena nematerijalna imovina evidentirana je po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija nematerijalne imovine je obračunata po linearnoj metodi tokom njegovog procijenjenog vijeka trajanja. Procijenjeni korisni vijek trajanja i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, sa uključenom promjenom očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi. Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine je kako slijedi:

Softveri i licence	5 godina
--------------------	----------

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznati predmet nematerijalne imovine, kapitalizira se samo u slučaju kada dolazi do povećanja budućih ekonomskih koristi koje će dotjecati u Društvo. Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u razdoblju u kojem nastaje. Trošak redovitog održavanja izravno tereti dobit iz poslovanja. U iznimnim slučajevima, trošak održavanja se kapitalizira, ako održavanje rezultira povećanjem kapaciteta ili značajnim poboljšanjem određene imovine.

j) Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju u izvještaju o finansijskom položaju kada Društvo postane strana ugovornih odredbi instrumenta. Finansijska sredstva i finansijske obaveze se inicijalno mjere po fer vrijednosti. Troškovi transakcije koji se mogu direktno pripisati stjecanju ili izdavanju finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (osim finansijskih sredstava i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka) dodaju se ili odbijaju od fer vrijednosti finansijske imovine ili finansijskih obaveza, po potrebi, prilikom početnog priznavanja.

Transakcijski troškovi koji se mogu direktno pripisati stjecanju finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se odmah u računu dobiti i gubitka.

Finansijska sredstva

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava redovnim putem priznaje se i prestaje priznavati na datum trgovanja. Redovne kupovine ili prodaje su kupovine ili prodaje finansijskih sredstava koja zahtijevaju isporuku sredstava u vremenski okvir utvrđen propisom ili konvencijom na tržištu. Sva priznata finansijska sredstva naknadno se u cijelosti mjere po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti, ovisno o klasifikaciji finansijske imovine.

Klasifikacija finansijskih sredstava

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete naknadno se mjere po amortiziranom trošku:

- finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uslovi koji se odnose na specifičnu finansijsku imovinu dovode do generiranja na tačno određene datume novčane tokove koji se isključivo odnose na otplate glavnog duga i kamate na preostali iznos glavnice.

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni prihod (FVTOCI):

- finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj ostvariti novčane tokove od otplate glavnog duga i kamate i krajnje prodaje finansijskog sredstva; i
- ugovorni uvjeti finansijskog sredstva rezultiraju na tačno određene datume na novčanim tokovima koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na preostali iznos glavnice.

(i) Metoda amortizovanog troška i efektivne kamate

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja amortizovanog troška dužničkog instrumenta i alokacije prihoda od kamata u relevantnom periodu. Za finansijska sredstva osim kupljenih ili nastalih kreditno umanjenih finansijskih sredstava (tj. sredstva koja su kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja), efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjene buduće novčane primitke isključujući očekivane kreditne gubitke, kroz očekivani vijek dužničkog instrumenta, ili, gdje je prikladno, kraći period, do bruto knjigovodstvene vrijednosti dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. Za kupljenu ili tekuću finansijsku imovinu s oslabljenim kreditnim rejtingom, efektivna kamatna stopa usklađena sa kreditom se izračunava diskontovanjem procijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizirani trošak dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. Amortizovana vrijednost finansijskog sredstva je iznos po kojem se finansijsko sredstvo mjeri prilikom početnog priznavanja umanjeno za otplate glavnice, plus kumulativna amortizacija korištenjem metode efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospjeća, prilagođenog za bilo koji gubitak ili dobitak. Prihodi od kamata se priznaju primjenom metode efektivne kamatne stope za dužničke instrumente koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku i na FVTOCI. Za finansijsku imovinu, osim kupljene ili nastale kreditno umanjene finansijske imovine, prihodi od kamata se izračunavaju primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva, osim za finansijska sredstva koja su kasnije postala kreditno umanjena (vidi dole). Za finansijska sredstva koja su kasnije postala kreditno umanjena, prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope na amortiziranu cijenu finansijskog sredstva. Ako se, u narednim izvještajnim razdobljima, kreditni rizik na kreditno umanjenom finansijskom instrumentu poboljša tako da finansijsko sredstvo više nije kreditno umanjeno, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva.

(ii) Finansijska imovina po FVTPL (fer vrijednost kroz dobit ili gubitak)

Finansijska sredstva koja ne zadovoljavaju kriterijume za mjerenje po amortizovanoj vrijednosti ili kroz sveobuhvatnu dobit mjere se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava

Društvo priznaje gubitak za očekivane kreditne gubitke od ulaganja u dužničke instrumente koji se mjere po amortizovanoj vrijednosti, potraživanja po osnovu najma, potraživanja od kupaca i ugovorne imovine, kao i ugovori o finansijskim garancijama. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka ažurira se na svaki datum izvještavanja kako bi se odrazile promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja dotičnog finansijskog instrumenta. Društvo uvijek priznaje vijek trajanja ECL-a (očekivanog kreditnog gubitka) za potraživanja od kupaca, ugovornu imovinu i potraživanja po najmu. Očekivani kreditni gubici po ovim finansijskim sredstvima se procjenjuju koristeći matricu rezervisanja na osnovu historijskog iskustva u kreditnim gubicima, prilagođenog faktorima koji su specifični za dužnike, općim ekonomskim uvjetima i procjeni i tekućeg i predviđenog smjera uslova na datum izvještavanja, uključujući vremensku vrijednost novca gdje je to prikladno. Za sve ostale finansijske instrumente Društvo priznaje vijek trajanja ECL-a kada je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Međutim, ako se kreditni rizik na finansijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja, Društvo mjeri gubitak za taj finansijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnom ECL-u. Životni vijek ECL predstavlja očekivane kreditne gubitke koji će proizaći iz svih mogućih događaja neplaćanja tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta. Nasuprot tome, 12-mesečni ECL predstavlja dio životnog vijeka ECL-a za koji se očekuje da će proizaći iz događaja neplaćanja na finansijskom instrumentu koji su mogući u roku od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja.

Finansijske obaveze i kapital - Klasifikacija kao dug ili kapital

Dužnički i vlasnički instrumenti se klasifikuju ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornih aranžmana i definicijama finansijske obaveze i instrumenta kapitala.

Instrumenti kapitala

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji dokazuje preostali udio u imovini subjekta nakon odbitka svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti izdati od strane Društva priznaju se po primljenim prihodima, umanjnim za direktne troškove izdavanja. Otkup vlastitih vlasničkih instrumenata Društva priznaje se i odbija direktno u kapitalu. Nijedan dobitak ili gubitak se ne priznaje u dobitku ili gubitku prilikom kupovine, prodaje, izdavanja ili poništenja vlastitih instrumenata kapitala Društva.

Finansijske obaveze

Sve finansijske obaveze se naknadno mjere po amortizovanoj vrijednosti primjenom metode efektivne kamatne stope ili po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVTPL). Međutim, finansijske obaveze koje nastaju kada prijenos finansijskog sredstva ne ispunjava uvjete za prestanak priznavanja ili kada se primenjuje pristup kontinuiranog učešća, kao i ugovori o finansijskim garancijama izdatim od strane Društva, mjere se u skladu sa specifičnim računovodstvenim politikama navedenim u nastavku.

Finansijske obaveze po FVTPL

Finansijske obaveze se klasifikuju po FVTPL kada je finansijska obaveza (i) nepredviđena naknada za stjecatelja u poslovnoj kombinaciji, (ii) koja se drži radi trgovanja ili (iii) je određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Finansijska obaveza je klasifikovana kao držana radi trgovanja ako:

- je stečena prvenstveno u svrhu otkupa u kratkom roku; ili
- kod početnog priznavanja je dio portfelja identificiranih finansijskih instrumenata kojima Društvo upravlja zajedno i koji ima nedavno aktualni obrazac kratkoročnog ostvarivanja dobiti; ili
- je derivat, ili ugovor o finansijskoj garanciji ili efektivni instrument zaštite.

Finansijska obaveza, osim finansijske obaveze koja se drži radi trgovanja ili nepredviđena naknada za stjecatelja u poslovnoj kombinaciji, može se odrediti po FVTPL nakon početnog priznavanja ako:

- takva odredba eliminiše ili značajno smanjuje nekonzistentnost mjerenja ili priznavanja koja bi inače nastala; ili

- finansijska obaveza čini dio grupe finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza ili oboje, kojima se upravlja i njena uspješnost se procjenjuje na osnovu fer vrijednosti, u skladu sa dokumentiranom strategijom upravljanja rizicima a i informacije o grupiranju na toj osnovi se mogu obezbjeđiti interno; ili
- čini dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivata, a MSFI 9 dozvoljava da se cijeli kombinovani ugovor označi kao FVTPL.

Finansijske obaveze po FVTPL mjere se po fer vrijednosti, pri čemu se svi dobici ili gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka u onoj mjeri u kojoj nisu dio određenog odnosa zaštite. Neto dobit ili gubitak priznat u bilansu uspjeha uključuje bilo koju kamatu plaćenu na finansijsku obavezu te je uključen u ostale dobitke i gubitke. Međutim, za finansijske obaveze koje su označene po FVTPL, iznos promjene fer vrijednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika te obaveze priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim u slučaju priznavanja učinaka promjena u kreditnom riziku obaveze u drugim sveobuhvatnim prihodima stvorile bi ili povećale računovodstvenu neusklađenost u dobiti ili gubitku. Preostali iznos promjene fer vrijednosti obaveze priznaje se u dobiti ili gubitku. Promjene u fer vrijednosti koje se mogu pripisati kreditnom riziku finansijske obaveze koje se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kasnije se ne reklasificiraju u dobit ili gubitak već se umjesto toga prijenose u zadržanu dobit nakon prestanka priznavanja finansijske obaveze. Dobici ili gubici po ugovorima o finansijskim garancijama koje je Društvo izdalo i odredilo po FVTPL priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Finansijske obaveze naknadno iskazane po amortizovanoj vrijednosti

Finansijske obaveze koje nisu (i) potencijalna naknada za stjecatelja u poslovnoj kombinaciji, koje se drže radi trgovanja, ili su označene po FVTPL, naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja amortiziranog troška finansijske obaveze i raspoređivanja rashoda od kamata tokom relevantnog perioda. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća gotovinska plaćanja (uključujući sve naknade plaćene ili primljene koji čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcione troškove i druge premije ili popuste) kroz očekivani vijek važenja finansijske obaveze, ili (ako je potrebno) kraći period, na amortizovani trošak finansijske obaveze.

Pozitivne i negativne kursne razlike

Za finansijske obaveze denominirane u stranoj valuti koje se vrednuju po amortizovanom trošku na kraju svakog izvještajnog perioda, dobici i gubici od kursnih razlika se utvrđuju na osnovu amortizirane vrijednosti instrumenata. Te pozitivne i negativne kursne razlike priznaju se u dobitku ili gubitku u okviru ostalih dobitaka i gubitaka za finansijske obaveze koje nisu dio određenog odnosa zaštite. Za one koji su određeni kao instrument zaštite za zaštitu valutnog rizika, dobici i gubici od kursnih razlika se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i akumuliraju u posebnoj komponenti kapitala. Fer vrijednost finansijskih obaveza denominiranih u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i preračunava se po spot kursu na kraju izvještajnog perioda. Za finansijske obaveze koje se vrednuju po FVTPL, devizni dio čini dio dobitaka ili gubitaka po fer vrijednosti i priznaje se u računu dobiti i gubitka za finansijske obaveze koje nisu dio određenog odnosa zaštite.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Društvo prestaje priznavati finansijske obaveze kada i samo kada su obaveze podmirene, otkazane ili su istekle. Razlika između knjigovodstvenog iznosa finansijske obaveze koja se prestaje priznavati i plaćene naknade se priznaje u računu dobiti ili gubitka. Kada Društvo razmjenjuje sa postojećim zajmodavcem jedan dužnički instrument u drugi sa bitno drugačijim uvjetima, takva razmjena se obračunava kao ukidanje izvorne finansijske obaveze i priznavanje nove finansijske obaveze. Slično tome, subjekt iskazuje značajnu promjenu uvjeta postojeće obaveze ili dijela iste kao prestanak prvobitne finansijske obaveze i priznavanje nove obaveze. Pretpostavlja se da su uvjeti bitno različiti ako je diskontirana sadašnja vrijednost novčanih tokova prema novim uvjetima, uključujući i bilo koje naknade plaćene bez ikakvih primljenih naknada i diskontiranih korištenjem izvorne efektivne stope, najmanje 10% različita od diskontirane sadašnje vrijednosti preostalih novčanih tijekova izvorne finansijske obaveze.

Ako izmjena nije značajna, razlika između:

- (1) knjigovodstvenog iznosa obaveze prije izmjene i
- (2) sadašnje vrijednosti novčanih tokova nakon izmjene treba biti priznata u dobiti ili gubitku kao dobit ili gubitak promjene u okviru ostalih dobitaka i gubitaka.

k) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome što je niže. Trošak obuhvata direktan materijal i, ako je primjenjivo, direktne troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderiranog troška. Neto vrijednost koja se može realizirati predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije. Sitan inventar se otpisuje pri stavljanju u upotrebu.

l) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti podrazumijevaju gotovinu u blagajni i novac na tekućim žiro računima. Knjigovodstvena vrijednost ove imovine odgovara njihovoj fer vrijednosti. Novac i novčani ekvivalenti za potrebe novčanog toka uključuju tekuće račune i depozitne račune sa originalnim dospijecem do 3 mjeseca ili manje.

m) Krediti i pozajmice

Kamatonosni bankarski krediti evidentiraju se u visini primljenih iznosa, umanjenih za troškove izravnog odobrenja. Finansijski troškovi, uključujući premije koje se plaćaju prilikom podmirenja ili otkupa, knjiže se po obračunskoj osnovi i pripisuju knjigovodstvenom iznosu instrumenta u onoj mjeri u kojoj su nepodmireni u razdoblju u kojem su nastali. Sve finansijske obaveze iskazuju se po amortiziranom trošku obračunanom metodom efektivne kamatne stope.

n) Najmovi

Najmovi se svrstavaju u finansijske najmove kad god se gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prijenose na zajmoprimca tokom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Društvo kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti na datum stjecanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Odgovarajuća obaveza prema najmodavcu iskazuje se u bilansu kao obaveza za finansijski najam. Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Finansijski troškovi direktno terete račun dobiti i gubitka, osim onih koji se izravno mogu pripisati kvalificiranom sredstvu, u kojem slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Društva vezano za troškove posudbe. Potencijalne najamnine teretit će troškove u razdobljima kada su nastale. Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова terete trošak najma na temelju linearne metode, osim ako ne postoji druga sistemska osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljene imovine. Potencijalne najamnine koje bi mogle nastati iz poslovnih najмова teretit će troškove u razdobljima kada su nastale. U slučaju da su primljeni poticaji za poslovne najmove, takvi poticaji priznaju se kao obveza. Ukupna korist od tih poticaja priznaje se kao smanjenje troškova najma na temelju linearne metode, osim ako ne postoji druga sistemska osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od uporabe iznajmljene imovine.

Društvo kao davatelj najma

Naknade koje se naplaćuju od najmoprimaca u okviru finansijskih najмова priznate su kao potraživanja u iznosima koji su jednaki kao neto ulaganja u najmove. Priznavanje finansijskog prihoda temelji se na osnovici koja odražava konstantnu periodičnu stopu povrata na neto ulaganje najmodavca koje se odnosi na finansijski najam. Prihod od najma iz poslovnih najмова priznaje se ravnomjerno u prihod na temelju linearne metode tokom perioda najma.

o) Imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina klasificira se kao imovina namijenjena prodaji ako će se njezina knjigovodstvena vrijednost prvenstveno nadoknaditi prodajom u razdoblju od 12 mjeseci nakon datuma bilansa, a ne stalnim korištenjem. Imovina se reklasificira kada se ispune sljedeći uvjeti:

- (a) imovina je raspoloživa za prodaju u svom trenutnom stanju;
- (b) Uprava Društva je odobrila i pokrenula aktivni program za pronalaženje kupca;
- (c) imovinom se aktivno trguje kako bi se ostvarila prodaja po razumnoj cijeni;
- (d) prodaja se očekuje u roku od godine dana i
- (e) ne očekuju se značajne promjene prodajnog plana ili povlačenje plana.

Dugotrajna imovina koja se u bilansu tekućeg perioda iskazuje kao namijenjena prodaji, ne reklasificira se u bilansu u usporednom razdoblju. Nekretnine, postrojenja i oprema koja se drži radi prodaje mjeri se po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno o tome što je niže. Nekretnine, postrojenja i oprema koje se drže radi prodaje se ne amortiziraju. Ukoliko Društvo počne koristiti imovinu namijenjenu prodaji, ona se reklasificira u nekretnine, postrojenja i opremu, te njena knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje iznos pretpostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

p) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Društvo ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obaveza, te ako se može pouzdano procijeniti iznos obaveze. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena izdataka potrebnih za podmirenje sadašnje obaveze na datum bilansa, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnost u vezi te obaveze.

Iznos rezervisanja se utvrđuje diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tijekova korištenjem diskontne stope prije poreza koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i, gdje je primjenjivo, razlika specifičnih za obavezu. Ako se očekuje da će neke ili sve izdatke potrebne za podmirenje rezervisanja nadoknaditi treća strana, potraživanje se priznaje kao imovina samo kada je doista izvjesno da će naknada biti primljena te da se iznos naknade može pouzdano izmjeriti.

q) Ulagачke nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se na zemljišta i objekte, koji se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti, te se Društvo njima ne koristi. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu. Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom linearne metode u svrhu alokacije troška tijekom njegovog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe. Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Društvo od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete račun dobiti i gubitka kada nastanu.

r) Državne potpore

Državne i lokalne potpore se ne priznaju sve dok ne postoji razumno uvjerenje da će Društvo zadovoljiti sve uvjete koji su definirani ugovorom o potpori i da će potpora biti primljena. Državne i lokalne potpore čiji je primarni uvjet da Društvo kupi, izgradi ili na neki drugi način nabavi dugotrajnu imovinu, priznaju se kao odgođeni prihod u bilansu te se na sistemskoj i razumnoj osnovi priznaju kroz korisni vijek upotrebe sredstva u računu dobiti i gubitka. Državne i lokalne potpore se priznaju kao prihodi tijekom razdoblja u skladu sa sučeljavanjem sa odnosnim troškovima (za koje su namijenjeni da ih nadoknade) na sustavnoj osnovi. Državne i lokalne potpore koje se primaju kao nadoknada za rashode ili gubitke koji su već nastali, ili u svrhu pružanja direktne finansijske podrške Društvu bez daljnjih povezanih troškova, priznaju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su primljeni.

s) Događaji nakon datuma bilansa

Događaji nakon izvještajnog razdoblja koji daju dodatne informacije o finansijskom položaju Društva na datum bilansa (događaji koji zahtijevaju usklađivanje) reflektirani su u finansijskim izvještajima.

Događaji nakon izvještajnog razdoblja koji se ne smatraju događajima koji zahtijevaju usklađivanje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

t) Potencijalne obaveze

Potencijalne obaveze nisu priznate u finansijskim izvještajima. One se objavljuju u bilješkama, osim ukoliko odljev ekonomskih koristi nije vjerovatan.

u) Uporedni podaci

Tamo gdje je bilo potrebno, uporedni podaci su reklasificirani kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće finansijske godine i ostalim podacima. Neto rezultat ili ukupna aktiva i obveze nisu bili podložni navedenim promjenama.

4. KRITIČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNA ISHODIŠTA PROCJENE NEIZVJESNOSTI

U primjeni računovodstvenih politika opisanih u bilješci 3, Uprava Društva radi prosudbe, procjene i pretpostavke o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obaveza, koji nisu lako dostupni iz drugih izvora. Procjene i pretpostavke temelje se na historijskim iskustvima i drugim faktorima koja se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procjena. Procjene i pretpostavke se pregledavaju redovno. Efekti promjene procjena se priznaju u razdoblju u kojem je promjena nastala ako se procjena odnosi samo na taj period ili u tekućem i budućem periodu ako procjena uključuje oba perioda.

Kritične prosudbe u primjeni računovodstvenih politika

U nastavku prezentiramo kritične prosudbe, osim onih koje uključuju procjene (vidi niže), koje je Uprava Društva ostvarila u procesu primjene računovodstvenih politika, a koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose priznate u finansijskim izvještajima.

Umanjenje zajmova i potraživanja

Uprava redovno pregledava stanja zajmova i potraživanja kako bi utvrdila da li postoje objektivni razlozi za njihovo umanjenje primjenjujući matricu rezerviranja za potraživanja od kupaca prilikom izračuna očekivanog kreditnog gubitka izvještajnog razdoblja. Društvo ima potraživanja za koja koristi metod temeljen na iskustvu za usklađivanje relevantnih informacija sa tekućim okolnostima kao i metod diskontovanih novčanih tijekova za procjenu umanjenja zajmova, ukoliko je potrebno.

Rezervisanja za pravne sporove

Na svaki datum bilansa Društvo utvrđuje iznose pravnih tužbi koji nastaju kao posljedica redovitog poslovanja Društva. Društvo ne može kvantificirati rezultat i konačnu obavezu koja bi mogla nastati iz svih pravnih tužbi u kojima je Društvo uključeno kao tužena strana u sudskom postupku. Ova procjena je subjektivna po svojoj prirodi i uključuje neizvjesnosti i procjene Uprave kao i moguća rezervisanja.

Priznavanje prihoda

Uprava Društva u svojim procjenama razmatra detaljne kriterije za priznavanje prihoda od prodaje u skladu sa MSFI 15 Ugovori sa kupcima, a naročito kada Društvo prijenosi na kupca značajne rizike i vlasništvo nad dobrima. Uprava Društva se slaže da su značajni rizici preneseni i prikladno priznati kao prihod u tekućoj godini.

Procjena fer vrijednosti

Društvo je usvojilo dodatak MSFI -u 7 za finansijske instrumente koji se u bilansu mjere po fer vrijednosti, što zahtijeva objavljivanje mjerenja fer vrijednosti po razinama u skladu sa sljedećom hijerarhijom:

- Kotirane cijene (nekorrigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze.
- Inputi koji ne predstavljaju kotirane cijene, a radi se o vidljivim inputima za imovinu ili obavezu, bilo direktno (tj. kao cijene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cijena).
- Inputi za imovinu ili obavezu koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilansa.

Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem berze, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, OTC derivativi) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Specifične tehnike procjene koje se koriste za vrednovanje finansijskih instrumenata uključuju:

- Kotirane tržišne cijene ili kotacije brokera za slične instrumente.
- Ostale tehnike, kao što je analiza diskontiranog novčanog toka, koriste se za utvrđivanje fer vrijednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrijednost derivativnih finansijskih instrumenata i finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju utvrđuje se korištenjem specifičnih tehnika procjene.

5. Prihodi od djelatnosti

	2018. BAM	2017. BAM
Najam poslovnih prostora	1.226.366	1.292.615
Najam Dom Mladih	521.013	364.142
Najam parking prostora	958.665	958.660
Najam prostora za klubove i udruženja	567.579	768.128
Kontribucije Kantona Sarajevo na ime participacije u subvencijama najamoprimcima	262.508	702.227
	3.536.131	4.085.772
Subvencije najamoprimcima	(126.050)	(153.600)
Neto prihod od najma	3.410.081	3.932.172

Vremenski okvir priznavanja prihoda može se prikazati kako slijedi:

	2018. BAM	2017. BAM
Prihodi priznati u trenutku pružanja usluga	1.742.186	1.789.032
Prihodi koji se priznaju tokom vremena	1.793.945	2.296.740
	3.536.131	4.085.772

Prema alokaciji cijene prihod se može prikazati kako slijedi:

	2018. BAM	2017. BAM
Izvršene činidbe tekuće godine	3.536.131	4.085.772
Izvršene činidbe preuzete u prethodnim godinama	(126.050)	(153.600)
	3.410.081	3.932.172
Obaveze za činidbe koje dospjevaju u periodu od jedne godine	(121.450)	(126.050)
Obaveze za činidbe koje dospjevaju nakon jedne godine	(1.447.881)	(1.571.880)
Obaveze za činidbe, ukupno	(1.569.331)	(1.697.930)

Društvo nije izdavalo garancije za dobro izvršenje posla i nema troškova pribavljanja ugovora sa kupcima, i isti nisu kapitalizirani.

6. Prihodi od ugostiteljstva

	2018. BAM	2017. BAM
Ugostiteljske usluge Sport klub	11.135	26.921
Ugostiteljske usluge Dom mladih	138.136	124.876
	149.271	151.797

7. Prihodi od sajmov

	2018. BAM	2017. BAM
Prihodi od sajmov	312.999	357.050
	312.999	357.050

8. Ostali poslovni prihodi

	2018. BAM	2017. BAM
Participacije Kantona Sarajevo-sporazum sa poreskom upravom	960.415	551.898
Donacije	69.942	72.722
Naplaćena otpisana potraživanja	11.250	11.199
Prihod od otpisanih obaveza	12.509	21.942
Viškovi	132	-
Naplaćeni sudski troškovi	4.263	10.530
	1.058.511	668.291

9. Troškovi sirovina, materijala i energije

	2018. BAM	2017. BAM
Troškovi robe	43.484	40.614
Materijal	104.415	70.268
Troškovi energije i goriva	329.523	348.157
Troškovi plina	179.416	163.318
Sitan inventar	23.018	6.295
	679.856	628.652

10. Troškovi povezani sa zaposlenicima

	2018. BAM	2017. BAM
Bruto plaće	2.048.261	2.124.329
Troškovi naknada zaposlenicima	371.156	285.352
Otpremnine	4.186	7.600
Regres	42.800	-
Edukacija uposlenih	1.960	1.346
Troškovi skupštine i odbora	32.145	32.543
Troškovi eksternog rada	92.643	31.061
Troškovi službenih putovanja	13.124	5.119
	2.606.275	2.487.350

Na dan 31. decembra 2018. godine broj uposlenih je 105 (2017.:108).

11. Troškovi usluga

	2018. BAM	2017. BAM
Usluge organizacije sajмова	87.835	83.892
Usluge reklamiranja	20.840	32.833
Usluge održavanja	202.753	343.021
Troškovi komunalnih usluga	146.104	190.201
Zdravstvene usluge	1.454	160
Usluge pravnog i finansijskog savjetovanja	17.474	27.421
Usluge deratizacije	1.230	-
Usluge reprezentacije	3.643	7.697
Troškovi osiguranja	6.658	3.873
Bankarske usluge	6.269	5.168
Troškovi organizacije koncerta	-	152.830
Ostali troškovi	51.951	18.802
	546.211	865.898

12. Administrativni troškovi

	2018. BAM	2017. BAM
Porezi i takse	17.602	16.976
Članarine	9.079	7.554
Troškovi rezervisanja po sudskim sporovima	18.314	-
Sudski troškovi i takse	18.257	11.395
Manjkovi	226	-
Ostali rashodi	3.043	1.648
	66.521	37.573

13. Dobici (gubici) od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme

	2018. BAM	2017. BAM
Prihod od prodaje nekretnina postrojenja i opreme	-	2.200
Rashodi od prodaje nekretnina postrojenja i opreme	-	-
	-	2.200

14. Finansijski rashodi, neto

	2018. BAM	2017. BAM
Prihodi od kamata	-	-
	-	-
Rashod od zateznih kamata	(556)	(1.207)
Troškovi finansiranja	(61.378)	(62.041)
	(61.934)	(63.248)
Neto	(61.934)	(63.248)

15. Porez na dobit

Porez na dobit za tekuću godinu računa se po stopi od 10% (2017:10%) na dobit usklađenu po poreznom bilansu. Porez na dobit kroz bilancu uspjeha se može prezentirati kako slijedi:

	2018. BAM	2017. BAM
Dobit/(Gubitak) prije poreza	19.359	81.185
Porezni poticaji	-	-
Povećanje porezne osnove - porezno nedopustivi troškovi	21.647	6.595
Oporeziva dobit	41.006	87.780
Porez na dobit po stopi 10%	-	-
Iskorišteni gubici ranijih godina	41.006	87.780
Trošak poreza na dobit	-	-
Efektivna stopa poreza na dobit	-	-

Poreski gubitak prenesen unaprijed je moguće nadoknaditi iz buduće dobiti Društva. Neiskorišteni poreski gubitak se ne priznaje kao odgođeno poresko sredstvo jer nije izvjesno da će budući dobiti biti dovoljni da pokriju gubitke. Poreski gubitak se može prenijeti pet godina unaprijed od perioda u kojem se poreski gubitak dogodio. Mogućnost korištenja poreskih gubitaka u narednim periodima je kako slijedi:

	2018. BAM	2017. BAM
Ne više od 5 godina	-	-
Ne više od 4 godine	-	987.181
Ne više od 3 godine	987.181	462.539
Ne više od 2 godine	462.539	327.984
Ne više od 1 godine	327.984	461.995
	1.777.704	2.239.699

16. Nematerijalna imovina, nekretnine postrojenja i oprema

Kretanje na pozicijama nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme za godinu koja je završila dana 31. decembra 2018. godine je bila kako slijedi:

Opis	Zemljište i građevine BAM	Zgrade BAM	Oprema BAM	Transportna sredstva BAM	Investicijske nekretnine BAM	Investicije u toku BAM	Nematerijalna imovina BAM	Ukupno BAM
<u>Trošak sticanja</u>								
Na dan 1. januara 2018. Godine	928.800	35.964	5.095.302	244.354	58.413.345	3.590	23.898	64.745.253
Povećanja	-	-	86.731	7.932	-	275.949	-	370.612
Prenosi	-	-	-	-	-	-	-	-
Otuđenja i otpisi	-	-	(94.020)	-	-	-	-	-94.020
Na dan 31. decembra 2018. Godine	928.800	35.964	5.088.013	252.286	58.413.345	279.540	23.898	65.021.845
<u>Ispravka vrijednosti</u>								
Na dan 1. januara 2018. Godine	-	35.340	4.737.759	244.167	25.916.432	-	16.176	30.949.874
Obračunato tokom godine	-	131	71.211	451	876.466	-	2.447	950.706
Otuđenja i otpisi	-	-	(93.742)	-	-	-	-	(93.742)
Na dan 31. decembra 2018. Godine	-	35.471	4.715.228	244.618	26.792.898	-	18.623	31.806.838
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>								
Na dan 1. januara 2018. Godine	928.800	624	357.543	187	32.496.913	3.590	7.722	33.795.379
Na dan 31. decembra 2018. Godine	928.800	493	372.785	7.668	31.620.447	279.540	5.275	33.215.007

Društvo ne može slobodno raspolagati nekretninama, jer nije upisano kao vlasnik nepokretnosti koje su u vlansištvu Kantona Sarajevo i Zavoda za izgradnju grada. S obzirom da se imovina nalazi pod kontrolom Društva, i da Društvo kontrolira ekonomske koristi, Društvo priznaje ovu imovinu u svojim finansijskim izvještajima u skladu sa tačkom 7, MRS 16, Nekretnine, postrojenja i oprema. Također, nad dijelom nepokretnosti na ime poreznog duga po Rješenju Porezne Uprave FBiH iz 2015. godine izvršen je upis zaloga.

17. Zalihe

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Piće i materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	56.506	62.139
Roba	13.195	25.107
	69.701	87.246

18. Potraživanja od kupaca

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	1.300	1.300
Potraživanja od kupaca u zemlji	1.615.184	1.347.437
Sumnjiva i sporna potraživanja	3.699.159	3.594.413
	5.315.643	4.943.150
Ispravka vrijednosti	(3.191.663)	(3.202.913)
	2.123.980	1.740.237

Potraživanja od kupaca na dan izvještaja o finansijskoj poziciji nisu osigurana mjenicama ili drugim instrumentim osiguranja plaćanja. Prosječan kreditni period prodaje je 30 dana za kupce koji redovito izmiruju svoje obveze. Društvo zaračunava zakonsku zateznu kamatu na zakašnjela plaćanja. Na dan 31. decembra 2018. starosna struktura potraživanja od kupaca dospjelih preko 360 dana na dan 31. decembra 2018. godine i 31. decembra 2017. godine bila je kako slijedi:

Ročna struktura	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Dospjelo do 360 dana	879.270	827.100
Dospjelo preko 360 dana	4.436.373	4.116.050
	5.315.643	4.943.150

Kretanje na ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca bilo je kako slijedi:

	2018. BAM	2017. BAM
Na dan 1. januara	3.202.913	3.214.112
Naplaćeno	(11.250)	(11.199)
Isknjiženo	-	-
Tekuća ispravka	-	-
	3.191.663	3.202.913

19. Ostala potraživanja

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Dati avansi	-	11.081
Akontacije zaposlenicima	343	374
Potraživanja za manjak od zakupaca	4.623	4.623
Potraživanja za PDV	8.222	2.259
	13.188	18.337

20. Aktivna razgraničenja

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Razgraničeni troškovi osiguranja	2.767	2.964
Unaprijed plaćeni troškovi	132.146	-
	134.913	2.964

21. Novac i novčani ekvivalenti

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Žiro račun BAM	1.167.366	293.309
Žiro račun u stranoj valuti	9.415	442
Blagajna	5.493	5.806
	1.182.274	299.557

Društvo ima otvorene žiro račune kod Raiffeisen Banka d.d. Sarajevo, Turkish Zirat Bank d.d. i Intesa Sanpaolo Banka d.d. u domaćoj BAM i stranoj valuti.

22. Osnovni kapital

Vlasnička struktura na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine je kako slijedi:

	31. decembra 2018. BAM	%	31. decembra 2017. BAM	%
Kanton Sarajevo	10.000	100	10.000	100
	10.000	100	10.000	100

23. Dugoročne obaveze po osnovu donacija i subvencija

	31. decembar 2018. BAM	31. decembar 2017. BAM
Dugoročno – po amortiziranom trošku		
Donacije	4.449.067	3.319.008
Preuzete obaveze subvencioniranja zakupnina	1.569.330	1.697.930
Tekuće dospjeće dugoročnih obaveza	(1.094.255)	(912.170)
	4.924.142	4.104.768
Kratkoročno – po amortiziranom trošku		
Tekuće dospjeće donacije	69.942	72.722
Tekuće dospjeće preuzete obaveze	1.024.313	839.448
	1.094.255	912.170

Dana 23. marta 2006. godine, Skupština Kantona Sarajevo je donijela odluku prihvatanju Protokola o priznavanju troškova adaptacije poslovnih prostora u Privrednom gradu koje su poduzeli zakupoprincipi. Obaveze za participaciju u troškovima adaptacije umanjuju mjesečnu zakupninu za 50%. Kretanje na dugoročnim obavezama je bilo kako slijedi:

	2018. BAM	2017. BAM
Na dan 1. januara	5.016.938	5.239.947
Prihod za godinu	(198.541)	(226.322)
Obaveze za primljene potpore	1.200.000	3.313
Na dan 31. decembra	6.018.397	5.016.938
Kratkoročne obaveze	1.094.255	912.170
Dugoročne obaveze	4.924.143	4.104.768

Dana 25. decembra 2017. godine Društvo je potpisalo sporazum sa Kantonom Sarajevo o sufinansiranju nabavke i montaže mobilne ledene plohe vrijednosti BAM 1.200.000 koja će se koristiti za sportove na ledu u rekreativne i profesionalne svrhe.

24. Ostale dugoročne obaveze

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Rezervisanja po osnovu sudskih sporova	18.314	-
	18.314	-

25. Obaveze prema dobavljačima

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Dobavljači u zemlji	747.116	675.191
Dobavljači u inostranstvu	479	35.275
	747.595	710.466

26. Ostale obaveze

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Obaveze prema radnicima	124.778	129.547
Obaveze prema državi	1.153.907	1.440.003
Obaveze prema fizičkim licima	12.000	-
Obaveze za PDV	33	61.416
	1.290.718	1.630.966

27. Pasivna vremenska razgraničenja

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Odloženi prihodi	60.650	1.155
Razgraničene zakupnine	-	165
	60.650	1.320

28. Vanbilansna evidencija

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Tuđa sredstva-aktiva	3.935	3.935
Tuđa sredstva-pasiva	(3.935)	(3.935)
	-	-

29. Finansijski instrumenti i upravljanje rizicima

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo upravlja svojim kapitalom na način da osigura kontinuitet poslovanja, uz maksimiziranje povrata vlasnicima kroz optimizaciju salda dugovanja i kapitala. Struktura kapitala Društva sastoji se od dugovanja, koje uključuje ostale dugoročne obaveze prikazane u bilješci 23 i 24, obaveze prema dobavljačima prikazane u bilješci 25 i ostale obaveze prikazane u bilješci 26, te novca i novčanih ekvivalenata u bilješci 21 i kapitala koji se može pripisati kapitalu vlasnika, uključujući upisani kapital, rezerve i akumuliranu dobit. Uprava Društva pregleda strukturu kapitala redovito. Kao i ostali subjekti u privredi, Društvo nadzire kapital provjeravajući trenutni omjer kapitala i pozajmljenih sredstava. Ovaj odnos se računa kao omjer neto dugovanja i kapitala. Neto dugovanja se računaju kao ukupne obaveze, uključujući „kratkoročne i dugoročne obaveze“ kao što je prezentirano u bilansu umanjeno za novac i novčane ekvivalente. Finansijski odnosi su prikazani kako slijedi:

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
Dugovanja (I)	8.075.024	7.358.370
Manje: Novac i novčani ekvivalenti (bilješka 21)	(1.182.274)	(299.557)
Neto dugovanja	6.892.750	7.058.813
Kapital (II)	28.603.389	28.584.030
Omjer neto duga i kapitala	0,24	0,25

(I) Dugovanja uključuju kratkoročne i dugoročne pozajmice

(II) Kapital uključuje cjelokupni kapital i rezerve Društva kojima se upravlja kao kapitalom

Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembra 2018. BAM	31. decembra 2017. BAM
FINANSIJSKA IMOVINA		
Potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	3.454.355	2.061.095
	3.454.355	2.061.095
FINANSIJSKE OBAVEZE		
Po amortizacijskom trošku	8.075.024	7.358.370
	8.075.024	7.358.370

Djelokrug upravljanja finansijskim rizikom

Uprava Društva pregleda i upravlja finansijskim rizicima vezanim za poslovanje Društva kroz uspostavljeno interno izvještavanje o rizicima u kojima se analiziraju izlaganja istima prema stepenu značajnosti. Ovi rizici uključuju rizike tržišta (uključujući i rizik promjene kursa stranih valuta, rizik fer vrijednosti i kamatni rizik), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatnih stopa gotovinskog toka.

Tržišni rizik

Aktivnosti Društva ne izlažu Društvo značajnim finansijskim rizicima od promjene kursa stranih valuta kako Društvo posluje isključivo u zemlji. Samim tim, Društvo nema potrebu ulaziti u različite aranžmane sa derivatnim finansijskim instrumentima ciljem upravljanja izloženosti kamatnom i kursnom riziku.

Rizik strane valute

Društvo ne obavlja transakcije u stranim valutama, pa prema tome ne postoji izloženost riziku promjene strane valute. Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine i obaveza Društva u stranim valutama na dan 31. decembra 2018. godine je kako slijedi:

	IMOVINA		OBVEZE	
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
	BAM	BAM	BAM	BAM
EUR	10.715	1.740	479	35.275

Uprava Društva smatra da Društvo nije izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, za poslovne transakcije u domaćoj valuti BAM, kao i u valuti EUR za koji je konvertibilna marka vezana fiksnim valutnim kursom (1 EUR = 1,95583 BAM) na temelju principa Valutnog odbora. Promjene kursa bi zahtijevale izmjene i dopune zakona i odobrenje od strane Parlamentarne skupštine BiH.

Rizik kamatnih stopa

Društvo je izloženo riziku kamatnih stopa, obzirom da Društvo pozajmljuje sredstva uz fiksne i varijabilne kamatne stope. Rizikom se upravlja održavanjem odgovarajućeg omjera pozajmica po fiksnim i varijabilnim kamatnim stopama.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da će kontra partija insistirati na svojim ugovorenim obvezama koje mogu kod Društva dovesti do finansijskih gubitaka. Društvo je usvojilo politiku prema kojoj će surađivati samo sa kreditno sposobnim partijama i uz obezbjeđenje valjanog kolaterala tamo gdje je neophodno, kao sredstvo za ublažavanje rizika finansijskih gubitaka kod ugovorenih obveza. Društvo nije izloženo bilo kakvom značajnom kreditnom riziku prema bilo kojoj kontra strani ili grupi kontra strana koje imaju slične karakteristike. Za detaljniju analizu vidjeti bilješku 29. potencijalna imovina.

Rizik likvidnosti

Konačnu odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u upravljanju kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih zahtjeva finansiranja i upravljanja likvidnošću Društva. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući prikladne rezerve, bankovna sredstva i rezerve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tijekova, te uspoređujući rokove dospijeca imovine i obaveza. Slijedeća tabela prikazuje dospijeca imovine Društva i sastavljena je na osnovu nediskontovanih ugovorenih dospijeca imovine.

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	1 -3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	%	BAM	BAM	BAM	BAM	BAM	BAM
2018.							
Beskamatno	-	2.272.081	-	-	-	-	2.272.081
Instrumenti varijabilne kamatne stope	Do 0,5% godišnje	-	-	-	-	-	-
Instrumenti fiksne kamatne stope	-	1.182.274	-	-	-	-	1.182.274
		3.454.355	-	-	-	-	3.454.355
2017.							
Beskamatno	-	1.761.538					1.761.538
Instrumenti varijabilne kamatne stope	Do 0,5% godišnje	-	-	-	-	-	-
Instrumenti fiksne kamatne stope	-	299.557	-	-	-	-	299.557
		2.061.095	-	-	-	-	2.061.095

Sljedeća tabela prikazuje preostala dospijeca obaveza Društva. Donja tabela je sastavljena na osnovu nediskontovanih novčanih tijekova obaveza zasnovanih na najranijem datumu na koji se može zahtijevati od Društva da izmiri svoje obaveze.

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	1 -3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	%	BAM	BAM	BAM	BAM	BAM	BAM
2018.							
Beskamatno	-	2.211.875	347.124	1.562.060	3.953.965	-	8.075.024
Instrumenti varijabilne kamatne stope	Do 0,5% godišnje	-	-	-	-	-	-
Instrumenti fiksne kamatne stope	-	-	-	-	-	-	-
		2.211.875	347.124	1.562.060	3.953.965	-	8.075.024
2017.							
Beskamatno	-	2.485.859	288.854	1.299.843	3.283.814	-	7.358.370
Instrumenti varijabilne kamatne stope	Do 0,5% godišnje	-	-	-	-	-	-
Instrumenti fiksne kamatne stope	-	-	-	-	-	-	-
		2.485.859	288.854	1.299.843	3.283.814	-	7.358.370

Fer vrijednost

Fer vrijednost je cijena koja bi se trebala primiti za prodanu imovinu ili platiti za podmirenje obaveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan njenog mjerenja. Kod mjerenja fer vrijednosti Uprava prihvata njena glavna obilježja koja se ogledaju u slijedećem:

- Fer vrijednost je izlazna cijena koja bi se postigla za imovinu ili platila za podmirenje obaveza na datum mjerenja;
- Fer vrijednost je mjera vrijednosti imovine i obaveza na datum mjerenja uzimajući u obzir posebna obilježja imovine ili obaveza koja su predmet mjerenja;
- Fer vrijednost je mjera hipotetičke transakcije koja podrazumjeva normalan položaj na tržištu i provedene uobičajene marketinške aktivnosti na datum mjerenja; i
- Fer vrijednost je mjera na određeni datum mjerenja, promjenjiva u širem ili užem vremenskom okviru.

Kao rezultat navedenih obilježja procjene fer vrijednosti imovine i obaveza sa standardnim rokovima dospjeca i uvjetima trgovanja na aktivnom tržištu se određuju na bazi kotiranih cijena. U uvjetima kada kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje na bazi diskontiranog novčanog toka ili korištenjem drugih prigodnih tehnika. Promjene u sadržaju datih pretpostavki uključujući diskontne stope i procijenjene gotovinske tokove koji značajno utječu na procjene. Iz navedenog razloga možda neće biti realizirane fer tržišne procjene pri tekućoj prodaji finansijskog instrumenta. Na dan 31. decembra 2018. godine i na dan 31. decembra 2017. godine Uprava vjeruje da fer vrijednost finansijske imovine i obaveza ne odstupa značajano od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

	31.12.2018.		31.12.2017.			
	Knjigovodstveni		Knjigovodstveni			
	iznos	Fer vrijednost	Iznos	Fer vrijednost	Dostupne tržišne vrijednosti	Hijerarhija fer vrijednosti
	BAM	BAM	BAM	BAM	BAM	Nivo
Financijski instrumenti	-	-	-	-	-	2
Kupci i ostala potraživanja	2.272.081	1.027.371	1.761.538	750.538	-	2
Novac	1.182.274	1.182.274	299.557	299.557		1
Imovina	3.454.355	2.209.645	2.061.095	1.050.095	-	
Kredit	1.587.644	1.079.598	1.697.930	1.086.675	-	1
Dobavljači i ostale obveze	2.038.313	2.038.313	2.341.432	2.341.432	-	2
Obveze	3.625.957	3.117.911	4.039.362	3.428.107	-	
Nivo 1	Fer vrijednost finansijskih instrumenata određena na bazi tržišnih pokazatelja.					
Nivo 2	Fer vrijednost određena na bazi diskontiranog gotovinskog toka.					
Nivo 3	Fer vrijednost određena na bazi ne tržišnih inputa i procjena					

30. Transakcije sa povezanim licima

Naknade direktora i članova odbora za reviziju i nadzornog odbora

Ostvarene naknade direktora i ključnih članova Uprave tijekom godine su iznosile:

	2018. BAM	2017. BAM
Plate i naknade Uprave	38.641	38.641
Naknade Nadzorni odbor	13.685	14.765
Naknade odbor za reviziju	18.460	17.778
	70.786	71.184

31. Potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Porezne obaveze

Društvo je dana 29. maja 2018. godine potpisalo Sporazum o plaćanju dužnih javnih prihoda u ratama sa Poreznom Upravom FBiH. Društvu je odobreno plaćanje dužnih javnih prihoda u 60 (šezdeset) rata odnosno do 20. maja 2023. godine. Ukupan dug Društva po odobrenom sporazumu iznosi BAM 2.255.854, a sastoji se od duga po osnovu: doprinosa iz i na plaću, poreza na dohodak, opće vodne naknade i ostalih poreza. u iznosu od BAM 1.329.761; troškova prinudne naplate u iznosu od BAM 84.769; kamata do prve rate u sporazumu u iznosu od BAM 565.995; kamata po sporazumu u iznosu od BAM 275.420.

Finansijske obaveze

Društvo nema datih ili primljenih osiguranja plaćanja, na dan 31. decembra 2018. godine i na dan 31. decembra 2017. godine.

Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2018. godine protiv Društva se vodi 53 sudska postupka, a ukupni tražbeni zahtjev je BAM 1.595 hiljada bez kamata i uz djelomično obračunate troškove postupaka od strane radnika i dobavljača. Na dan 31. decembra 2018. Društvo je izvršilo rezervisanja po osnovu pokrenutih sudskih sporova u iznosu od BAM 18 hiljada.

32. Preuzete obaveze

Preuzete obaveze su obaveze koje nisu iskazane u finansijskim izvještajima na dan izvještaja o finansijskoj poziciji, kako nisu stvoreni preduvjeti za priznavanje navedenih transakcija u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS i MSFI. Preuzete obaveze su transakcije budućeg perioda koje se mogu očekivati sa značajnom izvjesnošću na osnovu ugovora koje Društvo ima potpisane na dan izvještaja o finansijskoj poziciji. Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo preuzete obaveze Društva odnose se na investicijske aktivnosti ulaganja u infrastrukturu vrijednosti BAM 1,2 miliona.

33. Događaji nakon datuma bilansa

Nije bilo događaja nakon datuma bilansa koji bi zahtjevali objavu ili korekcije u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS 10. Događaji nakon izvještajnog datuma.

34. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ovi finansijski izvještaji su odobreni i potpisani od strane KJP Centar Skenderija d.o.o. Sarajevo na dan 05. jula 2019. godine:

g. Amer Kapo, direktor